

ELŐFIZETES

HELYBEN:

Egy évre 24 korona.
Egy hónap 2 korona.

VIDÉKEN:

Egy évre 28 korona.
Egy hónap 2 k. 40 f.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 337.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Rézműny-
Társaság.
József 15kereszty-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1916.

Főszerkesztő:
Stauber József.

Szombat, április 29.

Csekély volt a harci tevékenység.

Budapest, április 28. (Hivatalos.)
A főhadiszállás jelenti:

Orosz- és délkeleti hadszíntér:

Nincs nevezetesebb esemény.

Olasz hadszíntér:

Harci tevékenység csekély volt,
helyzet változatlan. Hófer altá-
bornagy, a vezérkari főnök he-
lyettese. (Miniszterelnökség sajtóosz-
tálya.)

Polgári lakosságra ágyuznak a franciák.

Berlin, április 28. (Hivatalos.) A
nagy főhadiszállás jelenti:

Nyugati hadszíntér:

Vermellestől keletre eső vidéken
letolyt harcokban negyvenhat angolt,
köztük egy századost elfogtunk, két
gépfegyvert és egy aknavetőt zsák-
mányoltunk. A Maas területén a
helyzet nem változott. Az arcvo-
nalunk mögötti helységeknek, neve-
zetesen Lensnek és a környékbeli
helyeknek, továbbá a Sommetől délre
eső számos falunak és Roye város-
nak tervszerű lövetése, az utolsó hé-
ten a lakosság köréből ismét számos
áldozatot követelt, különösen asszo-
nyokban és gyermekekben. A megölt
és megsebesített egyének neveit úgy,
mint eddig, a Gazette des Ardennes-
ben közzé fogjuk tenni. A Maastól
keletre, Bethelleville felett és Very-
nél, légi harc után egy-egy ellense-
ges repülőgép lezuhant. Egy harma-
dikát védőtűzelésünk Frapowenél
(St. Dietől keletre) szedett le. Egyik
német repülőgépra számos bombát
dobott a st.-menehouldi kaszárnyákra
és a vasuti állomásra.

Keleti hadszíntér:

Helyzet az arcvonalon általában
változatlan. A rjezyci vasuti épít-
ményeket és raktárakat egyik lég-
hajónk, több orosz repülőgép le-
szállóhelyét pedig repülőrajunk tá-
madta meg.

Balkán hadszíntér:

Semmi ujság. Legfelsőbb had-
vezetőség. (Miniszterelnökség sajtó-
osztálya.)

Orosz sorhajó bombázása német repülőgépről.

Berlin, április 28. (Hivatalos.) A
Wolff ügynökség jelenti:

Április huszonhetedikén három né-
met repülő jármű a rigai öbölben

harmincegy bombát dobott Slawa
orosz sorhajóra. Több találatot és
gyújtóhatást kétségkívül megállapi-
tottunk. Összes repülőjárművek, a
leghevesebb lövetés ellenére, sérület-
lenül tértek vissza. **Fiotta-parancs-
nokság.** (Miniszterelnökség sajtóosz-
tálya.)

A békeszerző lázadás.

Arad, április 29.

A világ ura, aki a szigetország
magas trónusáról öt éven keresztül
akarta nézni, amíg a háboruba ke-
vert népek egymást öldösik, hogy
azután a lerongyolódott, kiéhezett,
vérvessztett Európa fölött újra évszá-
zadokon keresztül ő legyen a legna-
gyobb hatalom: — az angol kezd
inogni ezen a büszke polcon. Még ki
se húzta az általános védkötelezett-
ség kardját, hogy a németekre ijesz-
sen vele és már belemarkolnak a
karjába a saját vérei, az elnyo-
mott irek.

Kegyetlen szatirája a világtörté-
nelemnek! Amíg Anglia a kis népek
szabadságát hirdette, az apró nemze-
tek protektorának szerepét játszotta,
azalatt ellene lázadnak föl és fölza-
badulást akarnak a hozzá legköze-
lebb álló leigázottak, az irek. Az el-
keseredettség, a düh, a mely évtize-
deken keresztül ért és torrott, most a
világháboru tüzetől magasra csapott
ki és a lázadás árvizét csapja ki.

Mindennek ellenére, amellyel az
angol a külföld előtt az igazi esemé-
nyeket el akarja titkolni, jelentősé-
güket lekicsinyelni, letompítani, két-
ségtelen, hogy az irek forradalma
egyre nő erejében és romboló hatá-
sában. Az angolokat különösen kel-
lemetlenül érinti ez most, amikor —
amint maguk bevallják — attól tar-
tanak, hogy a semleges külföldre
hatással lehetnek ezek az események.
Az amerikai Egyesült Államokban,
ha csakugyan gondoltak arra, hogy
a háboruba beavatkozzanak, ezek a
hírek erősen lehűthetik a háborus
kedvet.

Háboru a népjogoknak legjobb
termő talaja. Az orosz alkotmány is
akkor vert gyökeret, amikor Orosz-
országot Japan leverte és a kudarc
hatása alatt Gapon pópá és hívei föl-
korbácsolták a szenvedélyeket Szent-
pétervár utcáin. Ha akkor Oroszor-
szág győz, régi formájában marad
meg az orosz abszolutizmus, amelyen
rést ütöttek. Az események megis-

métlődnek, — és azon, hogy nem
Oroszországban, hanem Angliában
került újra a sor rájuk, nincsen eső-
dálni való. Ebben a világháboruban
Anglia vette magára a legnagyobb
felelősséget. Az entente kudarcra tehát
első sorban Anglia szégyene. A ha-
rag, a felháborodás, a düh tehát leg-
jobban az angol közvéleményből tört
ki az országnak vezetői ellen és eb-
ben a tömeghangulatban fokozott
erővel, a viharok elsőprő hatásával
ujjait föl az irek elégedetlensége,
jogegyenlőséget követelő türelmetlen-
sége.

Napról-napra bizonyosabbá válik,
hogy az irek lázadása hatalmasan
meg volt szervezve és hogy annak
fegyveres letörése az angol kormány-
nak óriási munkát fog adni. Dublin,
az ír főváros a felkelők kezében van,
a távíró vezetékeket elvágták, a vasuti
állomások egyrészt megszállottak;
ez a polgárháborúnak legkomolyabb
formája.

Es há sikerülni fog az angolok-
nak vérrel és vassal elnyomni a lá-
zadást, az elégedetlenséget guzsba
kötni, számíthat-e Anglia katonai
ereje akkor, amikor az általános véd-
kötelezettségnek ilyen leigázott nép
fiaiból kell hadsereget szervezni. A
vérbe fult forradalom után lehet-e
csatateret vinni azokat a lázadó-
kat, akiket nem öltek meg és nem
börtönöztek be.

Nemcsak a semlegesekre, de
Anglia szövetségeseire is mély, talán
elhatározó hatással lesz az angol
belháboru egyre harapózó lángja.
Mit várhatnak ilyenek után Anglia
fegyveres segítségétől? Lehet-e még
hinniük a kiéhezett tervekben, ami-
kor bebizonyosodik, hogy a háboru
elnyulása ép Angliát hozza egyre
kellemetlenebb helyzetbe? ...

Korai lenne még arról beszélni,
hogy az ír lázadás a háboru befejez-
tét siettetné. De a forradalmak szó-
nokaiiban sokszor a virradás kakasai
rikoltanak. A világháboru siettetje

kezd oszlani. Elsőben az írek luggetlensége bontakozik ki belőle: azután következik az angol uralom alatt nyögő nemzeteknek, az entente-ban egyesült országok felszabadulása a békek alól, amelyeket Anglia a londoni egyezményben tett rájuk és amelyek a békének egyelőre legnagyobb akadályai.

Száznolcvannégy huszezer koronás jövedelem.

(Aradi hadi-adóízetők alapjaitróna.)

az Aradi Közlöny tájékoztatója.

Arad, április 28.

A városi adóügyosztálynál most készítették el a huszezer koronán feletti jövedelemmel bíró aradi polgárok névsorának összeállítását. A listáról, amelyben 184 aradi polgár neve található, szolgál alapul a hadiadó kivételének. A törvényhozás, amint ismeretes, az 1916. évről is tartotta a huszezer koronát meghaladó jövedelmeknek hadsegélyző célokra szolgáló megadóztatását. A hadiadó első kivétele a múlt év nyarán történt meg. Az idén is május végén, vagy június elején ül össze a pénzügyigazgatóságon a hadiadó-bizottság, hogy megállapítsa az összeírt névsorból és a felek által beszoigáltatott bizonyítékokból azokat, akik csakugyan kötelesek az új adó fizetésére.

Huszezer koronát meghaladó jövedelműk az alábbi névsorban felsorolt aradi polgároknak van.

(Hogy tulajdonképpen mekkora a huszezer koronát meghaladó jövedelem, azt ebben az esztendőben — ellentétben a múlttal — nem hozták nyilvánosságra.):

Adler Andor, özv. Andrányi Károlyné, báró Andrányi Károlyné, Baross Lajos dr., Baross Ferenc dr., Blaskovits Antal, Brandeis Henrik, Brasch Simonné, Basch Simon, Bársóy Andor, Bing János, Benkert György, Bonus Lajos báró, Bing Hugó, Bonus Zsigmond báró, Braun Gusztáv, Bréda Viktor gróf, Czárán Géza, Czédly Károly dr., Csernovits Diodor, Dálnoky-Nagy Lajos dr., Darányi János, Demján Aurél dr., Deutsch Izidor, Deutsch Testvérek, Domán Sándor, Domány János, Domány József, Dörner Testvérek, Erentfeld Ignác, Elcs Armin, Elcs Béla dr., Faragó Gyula, Fábán Lajos dr., Fábry Sándor dr., Färber Lajos, Fodor Zsigmond, Fodor Gyula, Földes Kelemen, Fränki A. József, Freund Fülöp, Frick József, Fischer Eitz, Fürst János, Fischer A. és Fia, Goldschmidt Sándor, Goldschmidt Miksa, Grallert Rezső, Gutjahr Mihály, Gross Izso, itj. Gantner János, Havas Sándor, Hajós Arpád, Heinrich Sándor, Hehs Béla, Halmay Andor, Hegyi Albert, Hehs Vilmos, Hoffmann Antal, Hoffmann Adolf, Huppert Henrik, Huze Alton, Ispravnice Széver dr., Jack de Heer, Jakabffy Zoltánné, Jegessy Károly dr., Káldy Jenő, Kautmann Lajos, Kell Lipót dr., Kerpel Izso, Keresztes Gyula dr., Kerész Miksa dr., Kintzig János, Kintzig Géza, Klein Mór, Kneffel Lajos, Kornis Testvérek, Koromzay Frigyes, Krenner József, Kotzander Ignác, Keen Dániel, Königsberg Fidei gróf, Köpf János dr., Kovár Márton, Králitz Lajos dr., Koch Mórné, Kalmár József, Kovács Samu és Tea, László Sándor, Leopold Zsigmond, Lohinger Lipót, Loránt Emánuel, Löbl Gyula, Lukács Lajos, Mairovitz Emil, Maresch Gyula, Marics és Pák, Meisztrovits János, Múlek Lajos

dr. közjegyző, Mittler Izidor dr. hagyatéka, Momák Dóme dr., Müller Károly dr., id. Müller József, Natland Bernát, Nemess Géza, Nyeki Ilona, Neufeld Károly, Neuman Testvérek, Oravatz Miklós, Ottenberg Tivadar, Papp I. János, Palmat Lajos dr., Purgly Emil, Purgly János, Purgly László, Prokopetz József, Piek Ernő, Podák József (Lajos), Ráicu Sebő, Reiniger S. A.-né, Reisinger S.-né, Réthy Viktor, Ring Géza, Rosenberg Miksa dr., Reusz Sándor, Rozsnyay Matyas, Rosenberg Arnold, özv. Salamon N.-né, Singer Izrael, Steiner Vilmos, Spitzler Rudolt, Stauber József, Seidner Frigyes, Steiner Jakab, Steiner Ferenc, Steiner József, Stengl Andor, Schill József, Scheiber Lajos, Schwarz Simon fia, Szabó Albert, Spitzer Henrik, Szalay Károly dr., Szalay Antal, Schwarz János, Szathmáry Mihály, Szantay Lajos, Székely Miklós, Székely Inigó dr., Sulkovszki herceg, Szabó Zoltán, Schuch Ferenc, Schoeller Richard, Sármezey Endre, Senódr Lajos, Taganyi Sándor dr., Tagányi Istvánné, Taussig David, Tedescani Viktor, Toim József, dr. Toimai Janosné, Tömör János, báró Urban Ivanné, Urmanoz János, Varjassy Lajos dr., Vasarhelyi János, Vasarhelyi Janka, özv. dr. Verzar Gyuláné, Vojtek Alajos, Veros Nándor, Venes Romulusz dr., Wadowszky Gusztáv, Weiler Rezsőné, Weiss David, Weiss Markus, Weiss Károly, Weiss Lajos, Winkler József, Winteraltz Jenő.

Visszaélés a fehér kenyér árusításánál.

(Maximális árak a papiroson. — Öcső zsirt kapnak a városi tisztviselők. — Ezentetes kormányrendeletek.)

Az Aradi Közlöny tájékoztatója.

Arad, április 28.

Arad város közéletmesési bizottsága ma délután tartott ülésén igen érdekes határozatokat hozott. A legényegesebb ezek közül az, hogy végre a város állást foglalt a kormány által megazabott maximális árak ellen és rámutatott arra, hogy ezek az árak nemhogy segítenék, de megnehezítik a közönség ellátását. A bizottság emőke Lócs Rezső helyettes polgármester bemutatatta a jövő évi termésű tengeri és hűvelyesek árait maximális kormányrendeletet és megjegyezte, hogy 56 fillérért babot, 60 fillérért borsót kapni nem lehet, tehát valamit tenni kell, hogy ezek a cikkek a piacra bejőjenek.

A multak tapasztalataira hivatkozva Múlek Lajos dr. azt javasolta, hogy a tanács világosítsa fel a kormányt, mennyire távol áll a papiros rendelet az életől. A kormányának a kereskedőket kellene megkérdeznie, hogy miért nem kapnak árut és akkor megtalálna a baj orvosságát is. A kormányának módot kell találnia, hogy áru legyen és esetleg a termelőt kényszeríteni az eladásra. Ha a törvény bünteti az uzsorát, akkor büntesse azt is, aki jogtalanul nagy haszon reményében az árut visszatartja.

A megbízható természetstatistika szükségességét hangsúlyozta Joó Béla és ha a jövő évi termésről pontos és igaz adatok lesznek, akkor lehetővé válik az igazságos elosztás is. Véleménye szerint a hűvelyesek árusítását is központilag, akár a Haditermény Részvénytársaság útján kellene eszközölni.

A bizottság mindkét javaslatot átteszi a tanácshoz, hogy foglalkozzék a kérdéssel.

Az aradi cukrászok és kávéosok kérelmére a bizottság, alkalmas időben foglalkozik a tej-

szin és hab árusításának megengedésével, mert Aradon most már tejbőség van.

Az elnök bejelentette, hogy Hecht Arnold dr. tb. főorvos megvizsgálta az amerikai zsirt, azt kitűnőnek találta. A bizottság elrendelte a zsir árusítását, ami zsirjegyekkel történik. Mindenki egy hónapra két kilót kap. A kereskedőket is felszólítják, hogy csak ennyit adjanak egy személynek. A zsirt, a vidékre eladni tilos és a rendőrség az árusítást szigorúan köteles ellenőrizni. A zsir ára öt korona.

Kimondotta a bizottság Berta Titusz indítványára, hogy 10—15 métermázsza zsirt Varjassy Lajos polgármester rendelkezésére bocsát, hogy más városi tisztviselőknek beszerzési áron adhasson belőle.

Az elnöknek azzal a bejelentésével kapcsolatosan, hogy már 51 helyen árusítanak lisztet, Dozza Dezső ramutatott arra a visszaélésre, hogy egyes pékek a főző lisztből készült kenyeret nullás lisztből készült arában adják el. Indítványozza, hogy a bizottság szüntesse be a nullás liszt felsütését. Ugyanez volt a véleménye Green Nándor főkapitánynak is. Varjassy Lajos polgármester kijelentette, hogy május elsejétől eltűnt a nullás lisztből készült kenyér árusítását és a pékeknek többé ilyen lisztet nem utal ki.

A bizottság elrendelte, hogy a városi juh-mészárszékekben vasárnap, kedden és pénteken történjék juhhus árusítás. A bizottság nevében végül felhívta Múlek Lajos dr. a kormány küldöttjének, Hagedüs Kálmán országgyűlési képviselőnek ügyelmét arra, hogy a lisztellátás, de a közéletmezés sok más ágát az nehezíti meg, hogy a kormány igen gyakran ellentétes rendeleteket ad ki ugyanarról az ügyről. Ilyen volt például az a rendelet, amely megengedte maganosoknak a liszt vásárlását, majd pedig felbontotta a liszt-szerződéseket, elvette a magas áron vásárolt lisztet, de alacsony árat fizetett érte vissza. A kormány küldöttje ezt azal magyarázta, hogy a háborúnak márol-holnapra rapid változó eseményei teszik ezt értethetővé. Megígérte, hogy beszámol a hálottakról a kormánynak és felhívja a ügyelmét az elhangzott panaszokra.

Hadilemlékeket csak hadügyminiszteri engedéllyel lehet tartani. Varjassy Lajos polgármester közölte, hogy a hadianyagok tulajdonjogának megszerzésére vonatkozóan — legyenek azok saját hadseregünk hadianyagai, avagy az ellenségtől zsákmányoltak — a hadügyminiszter akként intézkedett, hogy a hadrakelt sereghez tartozó egyének a hadianyagból emlékül egyes csekély értékű és hadi célokra nem használható tárgyakat előjáró katonai parancsnokságuk írásbeli engedélye alapján tulajdonul megszerezhetnek és azokat tovább is adhatják. A fölött, hogy a hadrakelt sereghez nem tartozó katonai vagy polgári egyének megtarthatnak-e hadi emlékül egyes olyan tárgyakat, amelyek a hadrakelt sereghez tartozó, de az előbb elített engedéllyel nem rendelkező egyénektől kapták, esetről-esetre szintén a hadügyminiszter határoz. Atangedés esetében erről a kérvényezőnek az illetékes katonai parancsnokság írásbeli igazolványt lálit ki. Írásbeli engedéllynek vagy igazolványnak a hiánya azzal a következménnyel járhat, hogy az illető tárgyakat a hadügyi igazgatás birtokosuktól esetleg bevonhatja és ellenük a büntető eljárást téteti folyamatba.

Konstantin király nem fogadta Mahon tábornokot.

(Az entente újabb támadása Görögország függetlensége ellen.)

Saját tudósítónk telefonjelentése.

Budapest, április 28.

Athén. Mahon angol tábornok Elliot athéni angol követ útján kihallgatásra jelentkezett Konstantin királynál, hogy a Görögország és az angol csapatok parancsnoksága között a tervezett csapatszállítások miatt támadt konfliktust elsimíthassa. A tábornok az udvarnál azt a választ kapta, hogy a király nincs abban a helyzetben, hogy katonai, vagy épen diplomáciai természetű kérdéseket beszéljen meg az angol tábornokkal.

Frankfurt. A Frankfurter Zeitung jelenti Athénből: Szakuldis miniszterelnök kijelentette, hogy a görög kormány valamennyi görögországi vasúti vonalat levegőbe röpített, ha az entente erőszakolná akarja a szerb csapatoknak görög szárazföldön átszállítását.

Luganó. A Secolo jelenti Athénből: Balacsics athéni szerb követ Szakuldis görög miniszterelnök előtt hangsúlyozta annak a szükségességét, hogy a szerb csapatok szárazföldi úton mehessenek Korfuból Szalonikiba és megígérte, hogy a szerb katonák csak azokat a helyeket fogják érinteni, amelyeket nem kerülhetnek el és megtelendő egészségügyi biztosítékokat is nyújtanak. Gmillemin, az athéni francia követ és Elliot, az athéni angol követ támogatta a szerb követnek ezt a kérését és a maguk részéről is biztosították a görög kormányt, hogy a szerb csapatok semmiféle területet nem fognak megszállani, kivéve azokat, amelyeken átvonulnak.

Elfogták

a magyarcsanádi gyilkosokat.
(Két gyilkos és negy felbújtó egy öreg asszony esete ellen.)

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Makó, április 28.

Kiküldött tudósítónk jelentése alapján a múlt héten részletesen beszámolt az Aradi Közlöny arról a borzalmas gyilkosságról, amelynek Magyarcsanádon öv. Jesity Mladenné esett áldozatul. Amint a nyomozás első napjaiban már kitűnt, a közel halva esztendő asszonyt maga Jesity Milutináné ölette meg, mert terhese volt neki, hogy kikapós életéről, szerelmi kalandjairól sokat tudott a szertőlódó anyós és azaz fenyegetőzött, hogy a falusi „hadiszalma” kalandjait megírja tőjének, az orosz hadifogságban anyjódó Jesity Milutinának. A felbújtókat hamar leleplezték a nyomozó esendőrok, de a tetteseknek, a gyilkosság végrehajtóinak csak ma akadt nyomára.

Bóller János apátfalvai esendőrosvezető, aki kezdettől fogva nagy buzgalommal nyomozott a gyilkosság ügyében, ma súlyos és terhelő bizonyítékok alapján elfogta Magyarcsanádon Lakozin László községi mezőrt és Bésán Trajánt, Jesityék volt bérését. A két ember töredelmesen beismerie, hogy a gyilkosságot ők követtek el, még pedig a fiatal Jesityné felbujtására.

Athén. Az entente újabb demarche-át, illetőleg a görög kormánykörök remélik, hogy az entente eláll attól a tervétől, hogy a szerb csapatokat Korfuból görög vasúton szállítsa Szalonikiba. Ezzel szemben entente-körök nyomtatékosan hangsúlyozzák, hogy a négyesszövetség követeléséből nem enged és minden körülmények között megvalósítja szándékait.

Luganó. A turini Stampa arról értesül, hogy az entente el van szánva minden áron keresztárvinni a szerb csapatok átszállítását görög földön. Ha Görögország tovább is vonakodik az átszállítás megengedésétől, az entente nem törődik ezzel sem, mert szilárd elhatározása, hogy most már kényszeríteni fogja Görögországot az entente oldalán történő közbelépésre.

Zürich. Mint a „Schweizerische Telegraf-Information”-nak Athénből jelentik, Korfú szigetén az ott tartózkodó karabinierek valamennyi olasz szárazmászú katonaközelet leartóztatták és egy olasz hadihajóra hurcolták, tekintet nélkül arra, hogy a leartóztatottak legnagyobb része már görög állampolgár lett. Százötvennél több embert fogtak így össze a karabinierek. A hadihajó a besorozott olasz katonákat Brindisibe vitte. Görögország egyéb részeiben is össze akarják az olaszok tereit a leartóztatottak, akik mindegyikén vonakodnak a harcra menni. A görög kormány azonban eddig megtagadta, hogy ezeket a Görögországban élő egyeneket leartóztassa.

A két gyilkos egybhangsón azt vallotta, hogy ők is, mint Magyarcsanádon mindenki, tudtak arról, hogy a fiatal Jesityné szerelmi viszonyt folytat egykori bérésével, Lakatos Györggyel, aki most Szegeden katonáskodott. Tudtak arról is, hogy a fiatal asszonynak Lakatos miatt sok elvődése van anyósával. Jesity Milutináné rábeszélte őket, hogy tegyék el láb alól az öreg, magával úgy is tehetetlen asszonyt és a gyilkosság végrehajtásáért mindkettőjüknek nagyobb összeget ígért. Hosszabb, napokig húzódo megbeszélés után a mezőrt is, a volt bérés is vállalkozott a véres munkára.

Az öreg Jesityné elpusztítására kitűzött napon Jesity Milutináné két kis gyermekével, édesanyjával és két nővérével együtt kora délután kiment a magyarcsanádi határban levő tanyára. Velük ment az épen Magyarcsanádon levő Lakatos György is. A faluban levő Jesity-házban magára maradt az öregasszony. Bészaka Lakozin és Bésán behatoltak a házba és megtámadták az alvó Jesity Mladennét. Az öreg asszony kétségbeesetten védekezett, de támadói mégis legyűrték és az ágyban megfojtották.

Amikor meggyőződtek arról, hogy áldozatuk már halott, a holttestet kivették a párnák közül és az istráanggal felakasztották a mennyezetre vert lámpa kámpójára, hogy azt a látszatot keltsék, mintha az öregasszony öngyilkos lett volna.

Lakozint és Bésánt beszállították a szegedi királyi ügyészség fogházába, ahol már letartóztatásban van a ma elfogott két gyilkoson kívül a falusi rémdráma felbujtással vádolt négy szereplője, Jesity Milutináné, anyja Ungureán Szavéta és két huga is.

Német csapatok

a suezi csatornánál.

(Megállt az oroszok előrenyomulása Egiptusban.)

Saját tudósítónk telefonjelentése.

Budapest, ápr. 28.

London. A hadügyi hivatal jelenti: Vasárnap a Cahia melletti lefolyt harcokban a forchestershirei huszárok egy osztaga, miután lovaiakat a gránátok tüze elpusztította, nem tudott visszavonulni és a németek legnagyobb részüket elfogták. Néhány ezer német és egy török tevésség csapat voltak a forchestershirei támadói, akik a Cahia oázist teljesen megtisztították az ellenségtől, kivéve Ber el Bojudot, amely tizennégy kilométernyire fekszik Cahia-tól és ahol legalább ezer ellenséges katona tartózkodik.

Rotterdam. A Reuter-ügynökség jelenti: Török repülőgépek bombázták tegnapelőtt Portsaidot, azonban nem okoztak jelentékenyebb kárt. Angol repülőgépek viszont jó eredményt támadást intéztek Bir-el-Bojud ellen. Az angol aeroplánok 400 méter magasságból gépfegyverekkel tüzeltek a törökökre.

Amsterdam. A New Statesman című londoni lap fejtegeti, hogy az angol hadsereg balsikerei arra vezethetők vissza, hogy úgy a Gallipolin, mint Mezopotámiában az angoloknak nincsenek jó vezérkarai tisztjeik. Amíg ezen a bajon nem segítenek, addig a helyzet nem fog megváltozni.

Zürich. A Tagesanzeiger jelenti, hogy a kisázsiai hadszíntéren a törökök megállították az oroszokat az összes előnyomulási vonalon és útközetre kényszerítették őket. Az orosz jelentések is beismerik, hogy sikerült megállítani az előnyomulást.

Bukarest. Az orosz hadügyminisztérium felhívatalosa, a Ruszkij Invalid jelenti, hogy a törökök minden rendelkezésre álló erejüket összpontosítják a kisázsiai fronton, hogy egy energikus ellentámadással megállítsák az oroszok előrenyomulását és visszaszerezék az elvesztett legfontosabb pozíciókat, elsősorban pedig Trapezuntot. A törökök három ójfel és négy nap folytatták szakadatlanul ellentámadásaikat, amelyek azonban az oroszok makacs ellenállásán megtörttek. Az oroszok most ismét tért nyertek és folytatják támadásaikat.

Kitüntetések. A király Babuza Tivadár dr. tartalékos segédorvost tartalékos főorvosává nevezte ki. A fiatal orvos a mozgósítás óta a harctéren működik és a múlt évben megkapta a koronás arany érdemkeresztet, szolgálatait elismerésül most soron kívüli léptették elő főorvossá. — A hivatalos lap mai száma közli, hogy a király az ellenséggel szemben tanúsított vitéz magatartásuk elismerésül Ambrozsi János, Burka Péter és Kardos Demeter, a gyulai 2. honvéddalozogezred honvédeit a hárs vitézségi éremmel tüntette ki.

Angolok német torpedóval süllyesztették el a Sussexet.

(Leleplezés a német—amerikai konfliktust előidéző katasztrófáról. — Zsákmányolt német buvárhajók a Themsen. — Németország válasziggyezéke.)

Saját tudósítónk telefonjelentése.

Budapest, április 27.

Rotterdam. Nagy feltűnést keltett a Tockoms című lap jelentése, amely, ha igaznak bizonyul, egyszerre megoldja a Sussex rejtélyes elsüllyedését. Tudvalevőleg a német kormány kijelentette Wilsonnak, hogy a Sussexet nem német tengeralattjáró süllyesztette el. Ezzel szemben Wilson arra az álláspontra helyezkedett jegyzékében, hogy a Sussex roncsain német torpedó szilánkokat találtak, amelyekről pontos bizonyítékok vannak a párisi nagykövetségen és az amerikai tengerészeti hivatalban. A holland lap szenzációs jelentése azt közli, hogy a Sussex gőzöst angolok süllyesztették el, kezeik közé került német torpedókkal. A Tockoms azt írja, hogy egy hollandi gőzös kapitánya tanuk előtt kijelentette, hogy ő látta, amikor a németektől zsákmányolt tengeralattjárók angol lobogó alatt a Themsen gyakorlatozott. Az angol admirális ezt a hírt a Reuter-ügynökség útján sietett gyorsan megcáfolni. Annak, hogy a lap ennek a hollandi kapitánynak és tanuknak nevéit nem közölte, egyenes oka az a rémuralom, amelyet Anglia és szövetségesei Hollandiában gyakorolnak. A leleplezés szerint feltételezhető, hogy úgy a Tubantia, mint a Sussexet német tengeralattjáró süllyesztette el német torpedóval, de angol vezetés alatt. Anglia ezután is, mint már igen gyakran visszavetett a Made in Germany jelzéssel.

Alapvetéseiben kész a német válasziggyezék.

Berlin. A Berliner Tageblatt értenkése szerint Németország válasziggyezéke az Egyesült Államok legutóbbi jegyzékére alapvetéseiben már elkészült. Feltételezhető, hogy a német jegyzéket a jövő hét első felében át nyújtják Washingtonban az amerikai kormánynak.

Gerard nagykövet, Bethmann Hollweg, Capelle tengernagy a császárnál.

Bécs. Beavatott helyen Gerard nagykövet a német főhadiszállásra való utazását annak jeléül veszik, hogy Amerika és Németország azon társadoznak, hogy kivezető utat találjanak a nehéz helyzetből. A tárgyalások menetéről nincs értesülés. Washingtonból érkezett híradás szerint Amerika külügyi hivatala titokban tartja azoknak a jelentéseknek a tartalmát, amelyet tegnap Gerard nagykövettől kapott. A feszültség kezdődő enyhülése félreismerhetetlen és van ok arra a reményre, hogy a szakítás elkerülhető lesz.

Berlin. A birodalmi kancellárnak a főhadiszállásról leendő visszaérkezéseiről meg nem tudnak semmi bizonyosat. A helyzet meg nem változott meg.

Berlin. A Wolff-ügynökség jelenté: Capelle tengernagy, a tengerészeti hivatal államtitkára a főhadiszállásra utazott a császárnak teendő jelentéstétel céljából.

Amerikai szenátorok a béke mellett.

Berlin, április 28. N. Yorkból jelentik kábaltáviratban a Deutsche Tageszeitung tudósítója: A Hearst-lapok kérdést intéztek az amerikai kongresszus tagjaihoz, hogy miként vélekednek a Németországgal kitört konfliktus felől. Száznegyvennégy képviselő határozottan ellenzi a diplomáciai szakítást és csak harminchat nyilatkozott a mellett, hogy meg kell szakítani a diplomáciai viszonyt, 239 képviselő pedig vonakodott e pillanatban állást foglalni. A kongresszus többi tagja távol van a fővárostól.

Hollandia az angol követelések ellen.

Zürich. A Neue Züricher Zeitung Hágából jelenté: A holland minisztertanács benátoan foglalkozott az angol kormány követeléssel, amely arra irányul, hogy Hollandia vegyen részt a Németország elleni blokádban. Hollandia el van határozva, hogy minden ilyen követelést vissza utasít, még az esetben is, ha kényszerrendszabályokat alkalmazna Anglia. Ugyanakkor elutasítja Hollandia azt az angol kívánságot is, hogy a hollandi hajók rakomány terfogata szerint számított harminc százalékat engedjék át angol szállítások céljaira. Hollandia hajóparkjának semminő részét nem hajlandó átengedni.

Jövő héten publikálják a német válasziggyezéket.

Ejjel 2 órai telefonjelentés.

Budapest, április 28.

A Pester Llyodnak jelentik Berlinből: A francia és az angol lapok meglegedésüknek adtak kifejezést a Németországnak küldött amerikai jegyzék éles hangja felett. Anglia és Franciaország mindent elkövetnének, hogy kikerülhetetlenné tegyék a szakítást Németország és az Unió között. A két kormány diplomáciai magatartását is csak az az elv vezérli, hogy Berlin és Washington között az ellentéteket minél jobban kiéleltse, és soha a német politikát arra csábítsa, hogy meggondolatlan lépést tegyen.

Most is, mikor a német és amerikai kormány között újabb nézetesere indult meg a buvárhajó harc kérdésében, a francia és az angol kormányok, miután ezzel a lépéssel hat hónapig vártak, az amerikai követeléseket a kereskedelmi hajózást illetőleg visszautasították. A két kormány ugyanis azt remélte, hogy a német kormány követni fogja az Egyesült Államoknak ilyenén való semmibevesését. A német politika azonban mindent elkövet, hogy elkerülje az olyan lépést, amely Németország ellenségeinek hasznát hajtana, ilyen volna a formalitásokban való túl nagy érzékenység.

A német birodalmi kancellár és a tekintetbejövő összes tényezők minden igyekezetü-

ket latba vetik, hogy a német álláspontot tárgyi tekintetbe Washingtonnal szemben egyenre juttassák. A németeknek nem célja az Unióval való szakítás. Ha ezt akarnák, akkor nem lenne szükség a mostani tárgyalásokra.

A német főhadiszálláson tolyamatban levő tárgyalások ellenkezőleg más irányban mozognak; a jelenleg még fennálló véleményeltérések kiküszöbölése érdekében, mert a szövetséges központi hatalmak politikája csak is arra irányul, hogy a háborút minél előbb döntő sikerrel befejezhessék. Nem Németországon mulik, ha a barátságos megállapodás nem sikerül. De Németországban bíznak az amerikai vezető államtertiak barátságosságában és kötelesség tudásában. Nem hiszik, hogy a német válasziggyezék a jövő hét előtt elkészül. Az azonban bizonyos, hogy minél előbb azt átadják, ugyanakkor nyilvánosságra is hozzák tartalmát.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

Színházi műsor:

Szombat: Délután fél 4 órakor utolsó népfeladás: „A vén bakancsos és fia, a huszár”. Este fél 8 órakor: „Egy magyar nábob”, másodszor.

* A színház hírei. „A magyar nábob”, Jókai Mór általános ismert regényéből készült újdonságnak szombaton van a bemutató-előadása. Hevessy Sándor alkalmazta színpadra és a társulat minden tagja részt vesz az újdonságban. A főszerepeket K. Kápolnai Juliska, Szász Anna, Zádor Ilona, Hidvégi, Delli, Várnai, Barics, Kertész, Polgár S., Herold, Benkőné, stb. játsszák. „A magyar nábob” szombaton és vasárnap este van műsorra tűzve. A „Vén bakancsos és fia, a huszár”, Szigeti József kitűnő népszínműve, az idén az utolsó népies és ifjúsági előadás szombaton, délután fél négy órakor, a szereposztás ugyanaz, mint az első repriz alkalmával. Nagy kabareést május 1-én a karszemélyzet jutalomjátékára; ez lesz egyúttal a téli idény utolsó előadása. Az előadásnak különös érdekessége Lippai Dezső és Zádor Jenő közreműködése Csupa új aktuális számok és táncok élénkítik a fényes estét. Vasárnapi előadások. Vasárnap, délután fél 4 órakor kerül először színre „A Mágus Miska” délutáni előadásban, ami egyúttal a téli idény utolsó délutáni előadása is lesz. A szereposztás természetesen ugyanaz, mint az estéli előadás volt. A főszerepekben Sz. Rontay Boriska, Horváth Miczi, Győző, Barics, Polgár S., stb. Este fél 8 órakor „A magyar nábob”-nak lesz a második előadása.

* A bestia premierje. (Nagy iránydráma az Apollóban.) Az a film, amelyet ma este mutatott be az Apolló-színház, egyik legizgatóbb és legerdekesebb remeke az eddigi filmalkotásoknak. Bemutatja a nőt, a rejtélyes, megfellebbezhetetlen gondolkodású nőt, aki várenek vad szenvedélyétől hajlva minden tette képes, hogy ellenállhatatlan vágyait kielégítse. A tragédia, amely a filmben leírásodik, mindvégig lebilincselő és ha a darab csodálatosan szép nője megjelenik, izgalom, ideges melegség fut végig a képen a kiárad abból az a sok búns szenvedély, amely páratlanul szenzációsra teszi ezt a nagyszabású filmet. A darab kiállítására művészi munka. Még szombaton és vasárnap marad műsoron a nagyszerű iránydráma.

* Az aradi zenekonservatórium III-dik jótékonycéma házhangversenye május hó 6-án lesz, amelyen Salgó Piri az intézet nagylelkűségű növendéke az egyedüli szereplő. 2191

Hegedüs Kálmán kormányképviselő a közélélmzési bizottság ülésén.

(Elismerés a város közélélmzési akciójáért. — A kormány szerepe Arad város ellátásában.)

Az Aradi Közlöny tudósítójától

Arad, április 28.

Mikor a kormány az ország lisztellátását szabályozta és 240 grammal állapította meg egy ember maximális napi fogyasztását, ebben a rendeletében már jelezte, hogy az a kontingens nem tekintendő véglegesnek, mert az arkviralás eredményéhez képest, egy későbbi időpontban változhatik is. Ma már a gabona-feltárás munkája befejeződött és a kormány arról akar meggyőződni, miként vannak el-látva a városok, vannak-e panaszok, vannak-e orvoslási szoruló bajok és főképpen, hogy a lisztmennyiség elosztása megfelelő-e? Ebből a célból érkezett Aradra a kormány kiküldöttje, Hegedüs Kálmán országgyűlési képviselő, aki ma délután részt vett a közélélmzési bizottság igen érdekes ülésén, amelyen azt az impresziót nyerte, — saját szavait idézzük — hogy Arad város közélélmzése olyan nagy intellektuális erők vezetésével történik, hogy a mutatkozó hiányok, amelyek különben mindenütt meg vannak, itt teljesen orvosolhatók, ha a kormány tudomására jutnak. Megígerte, hogy a maga részéről szószólya lesz a város érdekeinek, mert az újságban hallottak és tapasztalatok után azt hiszi, hogy ennek a városnak jó barátja és jó akartója van mindenek.

A bizottság elnöke, Lócs Rezső helyettes polgármester melegen üdvözölte Hegedüs képviselőt és arra kérte, hogy támogassa Arad közélélmzési akcióját, ha azt arra méltónak találja.

Ezután az elnök részletesen ismertette a liszt, zsír és hús ellátás fejlődését és őszinte fejtárta a leküzdött nagy nehézségeket, amelyek különösen a liszt kútlálásánál jelentkeztek az által, hogy a kormány az országos szempontok szem előtt tartása közben nem tudta oly gyorsan megazúntatni a nehézségeket, mint ahogy Arad város szeretne volna. Azt kérte az elnök, hogy most már a huszonkilenc vaggon lisztet minden hónapban pontosan megkapja a város, mert ez a mennyiség csak a legszükségesebb viszonyok és legnagyobb takarékoság mellett elégséges a kormány intencióinak megfelelő felhasználásra.

Ismertette a húsellátást, amely a városnak sok pénzbe került, mert a hatósági hús-zárak deficiittel dolgoztak és ezzel kapcsolatosan rámutatott arra, hogy Aradon ma zsírhiány van. De ha a kormány ad tengeri vásárlási engedélyt, akkor május végén lesz sertésszár. Most még folynak a tárgyalások, mert a miniszter magasnak találja azt az árat, amelyért a város a hízalóknál az élő sertést lekötötte. A tárgyalások valószínűleg eredménnyel fognak járni.

Bemutatta az élelmiszer-üzletek működését és annak az általános megállapításnak hangoztatásával fejezte be érdekes és értékes előadását, hogy a közélélmzés terén szembe-szökő hiány nincs. A háborús nehéz helyzet érezhető ugyan, de inségről beszélni nem lehet. Ha a drágaság, például a baromfi áránál, néhol túl is lépi a határt, a közönségnek súlyosabb panaszra oka nincs.

Rendkívül jó hatással volt a bizottság tagjaira a kormány kiküldöttjének ezután tett nyilatkozata:

— Igyekezni fogok — mondotta — kiérdemelni azt a bizalmat, amelyet nekem a bizottság és annak kiváló elnöke előlegezett és ennek fejében ígéretet teszek, hogy a felmerülő nehézségek elosztásában a városnak segítségére leszek illetékes helyen. Örömmel hallottam, hogy inség nincs és nem is lehet és ha nehézségek vannak, azt elviselni hasz-tias kötelesség. Ma legelső feladatunk, hogy a hadsereget a legbrilliansabbul lássuk el. A kormány támogatásának megítélésénél szem előtt kell tartani, hogy olyan férfiak intézik a közélélmzés ügyét, akik széles látókörrrel és messze látóan nemcsak a manák kérdéseivel, hanem az ország jövőjével is, általános szempontokból foglalkoznak. A kormány sohasem bírálja el a kérdéseket politikai, hanem az igazságosság szempontjából. A mai idők rendkívüliek és a kormány a rendkívüli viszonyok által szült rendkívüli hatalmával meg a magánosok életviszonyai szabályozására is köteles és ezt teszi olyan magas erkölcsi piedesztalon állva, hogy cselekedeteinek célja sohasem a népszerűség, hanem az abszolút igazság keresése és megtalálása. A béke leszarodott, nyugodt bölcsessége logja majd megmutatni, hogy a kormány Araddal szemben soha sem helyezkedett más alapon, mint amelyen az ország érdeke követelt meg.

— Örülök — mondotta tovább — hogy ilyen kiváló vezetősége van ennek a városnak és annak, hogy a polgárság oly impozáns érdeklődéssel viseltetik a közügyek iránt, mint a megjelentek száma mutatja. Meggyőződésem, hogy a kormány támogatása nem fog hiányozni, ha a közélélmzés javításáról lesz szó és a magam részéről minden erőmet a város rendelkezésére bocsátom. A rekvirálás adatait ismerve, elmondhatom, hogy az ország élelmzése biztosítva van és a jövőben nem lesz sem zavar, sem hiány. De ha lenne, akkor méltóztassék bizalommal hoztam tor-cúlni és én a város érdekeinek szószólya leszek.

A bizottság tagjai hálával fogadták a kiváló politikai kijelentéseit és az elnök ki is fejezte az egész város közönségének nevében hálás köszönetét a nagyjelentőségű ígéretért.

Az ülés további tárgyalásait is a legnagyobb figyelemmel kísérte végig Hegedüs képviselő, sűrűn jegyzett és annak bevégezte előtt ismét szóvá tette, vajon az ellátatlanok száma pontosan van-e megállapítva és hogy a 29 vaggon egy havi kontingens elégséges lesz-e augusztus közepéig.

Ugy az ülésen jelen volt Varjassy Lajos polgármester, valamint az elnök számszerű adatokkal szolgáltak és a képviselő ígéretet tett a kontingens telmelés kérdésének pártolására.

— Teszem ezt azért örömmel — mondotta — mert az ülés folyamán tapasztaltak nagy örömmre szolgáltak. Láttam, hogy annyi humanizmus és intelligencia nyilvánult meg a bizottság tárgyalásaiban, hogy ennek a városnak érdekében dolgozni nemcsak hasznos kötelesség, hanem lelki gyönyörűség. A város vezetősége és polgársága olyan intellektuális

nívón állva intézik a közügyeket, hogy mindenki csak barátjának és támogatójának szagódhatik a városnak. A bizottság lelkesen megéljenste a kormány küldöttjének szavait.

Jegyzések a negyedik hadikölcsönre.

(A kis és középtőke a jegyzéseknél.)

Az Aradi Közlöny tudósítójától

Arad, április 28.

A negyedik hadikölcsönről a magyar főkező már az első néten megmozdult és az ezuttal feltűnően élénk érdeklődést tanúsító külföldi nagytőkevel egyesülve, több száz millió jegyzessel megvetette a biztos siker alapját. A nagy- és középtőke szinte sietve és az előzőknél jelentősen nagyobb összeggel teszi meg kölcsönjegyzéseit, mintegy jelezve, hogy a háboru gyors vége közeledve, a magyar hadikölcsön vásárlása a legnagyobb tőkelielvezési módoként kinakozik. A kisőke is megmozdult és az Aradon is egyre elevenítő jegyzési kezv bizonyítja, hogy a széleskörű és hatékony agitáció itt is megtermi a maga értékes gyümölcsét. Ang kell hangosainkunk, hogy a hadikölcsön nem más, mint a fennmaradásáért küzdő nemzet kölcsöne legbecse-sőbb javának megvédésére és a tartós béke megszerzésének szent céljára. Tenat annak sikere ekkoránál annál telemelőbb, gazdasá-gilag annál értékesebb, minél szélesebb nép-retegek hazájuk megmentésének és helyes gazdasági beállásának megnyitványára. Ne gondolja senki, hogy az 50 100, sőt 1000 ko-ronás jegyzése mitsem számít a milliók ten-gereiben és ne higgye senki, hogy a hadikölcsön sikerén az a szerény jegyzésével nem lendíthet.

Eppen ellenkezőleg, úgy az előző három magyar hadikölcsön, mint a német hadikölcsönök nagy sikere — a statisztikai adatok késégtelen tanúsága szerint — azon fordult meg, hogy a kis emberek, a milliók mozua-lak meg és elhoztak, egyenordiat a maguk penészekéjüket, amelyek így százmilliókka duzzadva, versenyre keltek, sőt nagyság dol-gatan toleje kerekedtek a kevesek milliók jegyzéseinek. Mindenkinék jegyezni kell tehát, ha akármily csekély az összeg, amit a nagy célra fordíthat, mert ha nem szazszerek, de a nemzet milliói hozzák össze a maguk koronáiból a hadikölcsön milliárdjait: ez adja a legvilágosabban értésre megvert ellenségeink-nek, hogy hiába minden reménység, amely arra épít, hogy szívós kitartásunkat a háboru makacs és céltalan elhúzásával megőrölhetik és minket győzelmeink megérdemelt gyümöl-cseitől megfoszthatnak. Ha a negyedik hábo-rus hitelműveletünk is a népkölcsön imponáló jegyében fog sikert aratni, ez fogja igazán becsessé, messze jövőndőre kihatóvá tenni a nemzet pénzügyi erőfeszítését.

(A város mástól milliót jegyez.)

A negyedik hadikölcsönre a város is jegyezni fog, még pedig az eddigi megállapodások szerint mástól millió koronát. Varjassy Lajos polgármester ma már ajánlatokat is kert az aradi pénzintézetektől a város jegyzését illetőleg.

A mai jegyzések Aradon a következők:

Az Aradi Első Takarékpénztárnál: Wil-heim és Telkes 40,000 korona, Ottenberg Ti-vadár és neje 15,000 korona, Elies Armin 10,000 korona, Seitzied János 6000 korona,

Salamon Ignác 6000 korona, Henny Pál 5000 korona, Kormos Jenő 5000 korona, Pfeiffa Máttyás 4000 korona, Hubert Alajos 4000 korona, Guia Béla 500 korona. A mai jegyzés összesen 95,500 korona. Az összes jegyzések 627,750 korona.

Az Aradmegyei Takarékpénztárnál jegyeztek ma: Madár András 16,000 korona, Vidicski Demeter 4000 korona, Gasin György 6000 korona, Bujits Adám és Máttyás 2000 korona, ifj. Bauer József 15,000 korona, Kationa Pál 30,000 korona, ifj. Kovacsovits Pál 20,000 korona, Weiszberger Pál 5000 korona, Szentiz Henrik dr. 1000 korona, Kies Armin 10,000 korona, Münz Márton 2000 korona, Orodán István 2000 korona, Morak Gábor 2000 korona. Az összes eddigi jegyzés 670,000 korona.

Az Arad-Csanádi Gazdasági Takarékpénztárnál a mai napon 117,400 koronát jegyeztek. A jegyzések végösszege itt 519,250 korona.

Az Aradi Ipar- és Népbanknál ma Gyárfás József (Magyaróvárról) 4000 koronát, Muntján János (Békesabáról) 4000 koronát és Muntján Jánosné szintén 4000 koronát jegyzett. A jegyzések eddigi összege 527,800 korona.

Az Aradi Polgári Takarékpénztárnál ma apró tételekben 7000 koronát jegyeztek.

Az Aradi Központi Takarékpénztárnál a mai napon 146,150 koronát jegyeztek; a jegyzések így oszlanak meg: Hammer Antal (Budapest) 100,000 korona, Brandt György 1600 korona, özvegy Stritler Jánosné 8000 korona, özvegy Stritler Józsefné 5000 korona, Stritler János 2000 kor., özvegy Adám Tamásné 4000 korona, Adám György 1000 korona, Kiemm Gergeyné 450 korona, özvegy Faulnaber Györgyné 1000 korona, Sielbauer János 1500 korona, Hofmann Adám 300 korona, Geiser András 600 korona, Krausz Ferenc 2500 koronát jegyzett. Az intézmény eddig jegyzett összeg 267,050 korona.

Az Aradi Közgazdasági Banknál ma 6050 koronát jegyeztek. Ezzel együtt az összes jegyzés 95,250 korona.

Az Aradi Általános Takarékpénztárnál Wertheim Simon és neje 10,000 koronát, Kornis Testvérek 5000 koronát, Weigl Adolt és társa 5000 korona, özvegy György Ignácné 600 koronát jegyeztek. Eddigi összes jegyzés 88,700 korona.

A „Victoria” Takarékpénztár és Hitelintézetnél több kisebb tételben összesen 40,900 koronát jegyeztek.

(Fővárosi nagy pénzintézetek hadikölcsön jegyzése.)

A legnagyobb magyar pénzintézetek vezetősége a negyedik hadikölcsön alkalmával is lényegesen dokumentált hasznos gondolkodását. Az új magyar hadikölcsönből az alább következő fővárosi intézetek valóban jelentékeny összeget jegyeztek.

A Magyar Általános Hitelbank 80 millió koronát;

a Magyar Bank és Kereskedelmi R. T. 10 millió koronát;

a Pesti Haza Első Takarékpénztár 30 millió koronát;

a Magyar Leszámitoló és Pénzváltó Bank 20 millió koronát;

a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank 30 millió koronát jegyzett.

Románia jövője a Pruthon túl.

(A német-román szerződés folytatása. — Az oroszbarátok aggodalmai.)

Távirati tudósítás.

Bukarest, április 28.

„Oroszország ellen” a címe a Moldova egyik vezetőikének, mely kommentárokat fűz Corteanunak, a Marghiloman párt klubjában tartott és a semlegességről szóló előadásához. Sajnos, — írja a román lap — hogy két év után Románia külső politikája még mindig nem világos és hogy egy ilyen előadás megtartása még lehetséges.

A kormány semlegességéről beszéltek a konzervatív pártban és a kormány politikájának dícsérettel adóztak. A semlegesség Romániában egyértelmű a szerencsétlenséggel. Romániának választania kell. Akármit is mondtak legyen, csak egy választás lehetséges: Oroszország ellen. Miért haboznak a konzervatív párt urai ezt nyíltan bevallani? Még mindig reszketnek az oroszoktól? Az el nem halasztható megoldás, Oroszország ellen indulni, mindinkább előtérbe nyomni. Ama államférfi gondolata, aki világosan tekintett a jövőbe, előretolakszik és azok, kik ma őt szidják, szerencsések lesznek, ha ők is magukévé tehetik az ő id állját és értékesítetik is azt.

Ugyancsak a Moldova „A reális tények minden illúziót és szofizmat lerontanak” cím alatt a német-román megegyezést is tárgyalja. Azt mondja: A kormány elhatározása ily megegyezést kötni, semmi egyéb, mint az egész eddigi gazdasági politikának nyílt elítélése, mely a tökéletes tudatlanság és indokolatlan illúziókra volt alapítva. A német-román gazdasági megegyezés kedvező kilátást nyit, remélhető, hogy a gazdaságot nemsokára a politikai megegyezés is követni fogja. A reális tények nyomása erősebb az összes illúzióknál és remélhető, hogy a tények a szemfényvesztést, az eltévedést, a tudatlanságot le fogják győzni. Tehát remélhetjük még, hogy Románia a jó és helyes útra fog térni, melyről nem is lett volna szabad letérnie. Románia át fogja lépni a Pruthot, elfoglalja Besszarabiát és honná fog járulni Oroszország teljes leveretéséhez. Ez Románia kötelessége, melyet nemcsak a jelen eseményei követelnek az országtól, hanem a múlté is, — és különösen a jövő kilátásai.

Bukarest. A „Ziua” írja: A sok entente-barát felnagyott izgatásaival, ami végeredményben semmit sem jövedelmezett nekik és jelenleg csakis belső politikával foglalkoznak, vagy jeremiákat zengenek a verduni harcok és saját sikertelen működésük felett.

Bukarest. A „Seara” foglalkozik az akcionisták hiábavaló kísérleteivel, hogy Romániát Bulgáriával konfliktusba keverjék. A közvélemény azonban nyugodt, senki sem törődik velük. A gyalázatos kísérlet — írja — Romániát Bulgáriával háborúba keverni, esztörtököt mondott. A huszonkét hónapig tartó háború alatt a közvélemény megizmosodott és oly politikai nevelésben részesült, melyet eddig nélkülözött.

Bukarest. „Egy utazás gyógyító hatása” cím alatt a Minerva kiemeli ama jó befolyást, melyet Filipescu oroszországi útja a pártvezér lelki

életére gyakorolt. Visszatérve, elvesztette összes vele született tulajdonságait és hibáit. Mondhatni visszavonult a nyilvános szerepléstől. Filipescu oroszországi útjáról, melyet egészségi szemponttal indokolt meg, mindenestre gyógyultán tért vissza.

Bukarest. A „Főváros” (Capitala) cím alatt politikai irodalmi hetilap indult meg Bukarestben. Kiadója Florescu Jon kamarai alnök. Az első számban az elhunyt Mária királynétől is közöl gondolatszilánkokat. Az első számból kiemelendő „A semlegesség” című cikk, Don Lajos tollából, mely a kormányt dícséri, amely megértette azt a kötelességet, hogy az országnak a béke áldásait biztosítsa és acélos ítélekkel távol tartott Romániától minden idegen befolyást.

Bukarest. A szófiai „Dnevnik” jelentése szerint Ghenadiey kihallgatáson jelent meg Radoslavov miniszterelnöknel, Messdorf német katonai attasé kíséretében. (Universul.)

Asquith visszavonta a véderőjavaslatot.

(Az angol unjonckeresdes megoldhatatlan.)

Távirati tudósítás.

London, április 28.

A képviselőházban a védkötelezettségről szóló törvényjavaslatot ugyiszólva parikülönbség nélkül elégetettséggel fogadták és élesen bírálták. Általános lett az a vélemény, hogy rendelkezései igazságtalanok és az a feltétele alakult ki, hogy Asquith így részletenként akarja megvalósítani politikáját. A vita során döntő volt Walsh munkásképviseelő felszólalása, aki kerekén megmondta, hogy ő és párttársai a törvényjavaslat ellen fognak szavazni. Asquith miniszterelnök ilyen körülmények között bejelentette, hogy visszavonja a javaslatot és a jövő héten fogja tájékoztatni a törvényhozást a kormány döntése felől.

London, április 28. Az alsóházban Long belügyminiszter benyújtotta a véderőről szóló törvényjavaslatot, amely egy részlete annak a politikának, amelyet Asquith a hó 25-ikén tartott beszédében körvonalazott. A törvényjavaslat minden pártban kritikus hangulatot feremtett, mert egyes intézkedéseiben méltánytalanságot láttak és mert úgy tekintették azt, mint kísérletezést annak az általános politikának keresztelvtalára, amelyet Asquith vázolt. Walsh munkáspárti képviselő kikelt a törvényjavaslat ellen.

Asquith, tekintettel az általános kritikus hangulatra, visszavonta a billt és bejelentette, hogy a törvényjavaslat visszavonása következtében támadt helyzet tekintetében a kormány elhatározását a jövő héten fogja közölni.

London, április 28. A 25-28 éves nők érhátat május 29-ikére foggyarba szőlőtől.

Tovább terjed az ir forradalom

(A kábeleket elvágták a lázadók. — Tehetetlen az angol kormány.)

Saját tudósítónk telefonjelentése.

Budapest, április 28.

Rotterdam. Az ir forradalom egyre terjed még most is. A felkelés vezetői zseniálisan szervezték a mozgalmat és a lázadók katonai rendbe szervezett csapatai valóságos háborút folytatnak az angol katonákkal. Dublin utcáin állandóan véres harcok vannak. Az ir forradalmárok barrikádokkal zárták el az utcákat és a házak tetejéről géptegyverekkel lönek az angol csapatokra. A harcokban mindkét részen sok a sebesült és halott.

Rotterdam, április 28. Londonból táviratozzak: Asquith miniszterelnök az alsóház csüörtök délutáni ülésén közölte, hogy Írorszában a felkelés terjed, különösen a nyugati vidékeken.

Dublinben a lázadók az urak.

Elaga. Bizzel írországi államtitkár szerdán éjjel három amerikai és számos londoni újságíróval Dublinbe utazott, hogy személyesen vizsgálja meg a helyzetet. Parlamenti nyilatkozatokból kitűnik, hogy az Angliából hozott csapatok kedden még nem voltak képesek a Sinn Fein neveit a dublini postaról, városnázáról, törvényszékekről és két megszállott állomásról kiszorítani. Csak későn este sikerült a felkelőket kissé visszaszorítani. Dublin környékéről igen komoly jellegű nyugtalanságokat és lázongásokat jelentenek. Ardes Swords és Lusk városokban törtek ki újabb lázadások. Különösen Swordsban és Luskban voltak a zavargások komoly jellegűek.

Maxwell tábornokot küldték a lázadók ellen.

London. A Reuter-ügynökség jelenti: Asquith miniszterelnök az alsóházban kifejtette, hogy a helyzet Írorszában még mindig komoly. A lázadók még most is hatalmukban tartanak Dublinben néhány fontos középületet és az utcai harcoknak még nincs vége. A jelekből következtetve terjedelmes lázítás folyik az ország nyugati vidékén, tehát szigorú óvintézkedéseket kell tenni. A zendülés színhelyére küldött csapatok elég nagy számúak ahhoz, hogy rendet teremtsenek. Egész Írorszában ki fogják hirdetni a hadiállapotot és Sir John Maxwell tábornok felhatalmazást fog kapni a lázadás leverésére. A kormány behatoló vizsgálatot rendelt el, hogy kikutassa a zendülés okait és megállapítsa, hogy kiket terhel a felelősség.

Az ir lázadást régen előkészítették.

London. A felsőház tegnapi ülésén Middelton lord a kormánynak azt a kijelentését tette bírálat tárgyává, hogy a kabinet ura az ir helyzetnek. A lord úgy találja, hogy éppen megfordítva áll a dolog. A kormány szerint Írorszában a helyzet egészen normális és a zavargások csak Dublin területére szorítkoztak. Sokkal többet érne, ha a kabinet azt jelentené ki, hogy Írorszában elegendő angol csapat van és így el tud bántani a lázadókkal.

Vigasztalan tünet az is, hogy a kormányt meglepték a zavargások. Tudni kell, hogy már jóval előbb igen komoly helyről figyelmeztették a kormányt az Írorszában mutatkozó nyugtalanságra. Tudott dolog volt, hogy Dublinban több Sinn Fein testület működik, amelyek bőven el voltak látva fegyverrel, tagjaikat rendszeres katonai kiképzésben részesítették, robbanóanyagokat halmoztak fel és bővében voltak pénznek is. A Sinn Fein mozgalmak célját ir lapokban egész nyíltan ismertették. A kormány emberei jól ismerték a mozgalom vezetőit, de azok ellen két eset kivételével nem mertek fellépni. Middelton lord annak a várakozásának ad kifejezést, hogy Birrel ir államtitkár nyomában Írországra utazik, ha ezt már eddig meg nem tette és személyesen gondoskodik arról, hogy a felkelés ne terjedjen túl Dublinban. A helyzet felettle veszedelmesse válna, ha a kormány hamarosan nem kerekedik felül. Nagy baj az is, hogy a loyális ir lakosságot a kormány eddigi telessége bátorlanná tette.

Landsdowne államtitkár felszólalásában azt hangoztatja, hogy tudomása szerint komoly helyről nem tudtak előzetesen az írországi eseményekről a kormánynak. A dublini felkelők számát nem ismertetheti meg a felsőházzal. Middelton lord erre megismételi, hogy igen is befolyásos, komoly egyéniségek intették a kormányt az Írorszában későbbi dolgokra.

Salisbury lord felvilágosítást kér arra vonatkozólag, hogy miért nem hallgattak a lázadás veszélyét jelző figyelmeztetésekre, akár befolyásos, akár kevésbé befolyásos helyről jöttek is azok. Súlyos jelenségnek tartja azt, hogy Írországból csak dróttalan táviróval jönnek hírek Londonba, amiből azt kell következtetni, hogy a kábeleket a felkelők elvágták.

Titkolja az ir eseményeket Anglia.

London. Az alsóház tegnapelőtti ülésén, amidőn Birrel ir államtitkár megtette közléseit az ir lázadásról, Pemberton-Billings képviselő szólalt fel és a következő kérdést tette:

— Vajon megigérheti-e a kormány, hogy sir Roger Casement-et — mint az ir lázadás szerzőjét — nyomban agyonlövik?

— Ezt a kérdést ebben a pillanatban nem kellett volna megtenni — válaszolt egészen röviden Asquith miniszterelnök.

Ezután Birrel államtitkár tett újabb nyilatkozatot. Kijelentette, hogy nincs biztos tudomása arról, hogy Írországgal a postaforgalom rendben megy-e és a rendes postavonatok elindulhatnak-e. Két gőzhajó-vonalon a közlekedés szünetel.

Sherman-Crawford ezredes megkérdezi, hogy ilyen körülmények között van-e reménye az államtitkárnak arra, hogy Írországra eljut és

ott a csapatok élére állva végez a lázadókkal.

Birrel államtitkár harmadszor is felszólalt és beszédében kijelentette, hogy az írországi híreket valóban erősen cenzurázzák. Sok oka van az angol kormánynak arra, hogy az ir eseményekről szóló hírek részletesebben ne kerüljenek ki a semleges országokba, különösen pedig Amerikába ne, ahol helytelen benyomást keltethetnének.

Sir Casement sorsa.

London. Springrice washingtoni angol nagykövetet nevtelen leveleiben figyelmeztették, hogyha nem venne keresztül, hogy az angol hatóságok sir Roger Casementtel új banjanak, mint más haditogollyal, akkor a nagykövetet és egész személyzetét halálra ítélnék. Ma egy angol királyi rendelet jelent meg, mely minden tegyver, vagy robbanó anyag bevitelet, kivitelet és vásárlását az illetékes hatóságok engedélye nélkül szigorúan tiltja.

Rotterdam. Az alsóház tegnapi ülésén, Tellord képviselő kérdésére Landsdowne kijelentette, hogy attól fél, hogy az írországi lázadásról semmitéle biztos értesülés nincs.

Hadi törvényszékek Írorszában.

Rotterdam. Írország valamennyi polgári bíróságát királyi dekrétummal felfüggesztették és helyükbe hadi-törvényszéket állítottak. Kivétel csak a belvárosi kerület, ahol a polgári bíróságok tovább működnek.

Az ir képviselők tájékoztatlanok.

Amsterdam. Londoni lapjelentések szerint az ir képviselők, akik Londonban az alsóház ülésén vesznek részt, még nem tudtak olyan helyzetbe jutni, hogy Írországgal összeköttetésbe kerüljenek és híreket kapjanak az odahaza történt eseményekről, amelyek legjobban éppen az ir képviselőket lepték meg.

London. Az alsóházban tegnap délután Carson kijelentette, hogy Redmonddal együtt mindent hajlandó meg tenni, hogy a felkelést elfolytssa. Redmond kijelentette, hogy nacionalisták és az ir nép nagy része a felkelést elítéli.

TORVENYKEZES.

§ Elhunyt aradmegyei ügyvéd. Az aradi ügyvédi kamara közhirre teszi, hogy dr. Hollosy Kálmán borossebesi ügyvédet elhalálása folytán az ügyvédek lajstromából törölték és irodája részére dr. Dan Szabin köröspókai ügyvédet rendelte ki gondnokul.

§ Az Ivánka-ügy. Pozsonyból jelentik: Az Ivánka-ügy mai tárgyalásán kihallgatták Smetana Samu, Smetana Ede jólaki lakosokat és Bauer Imre trencséni lakost, akik mindhárman tagadták a vádiratban felhozott vádassalások elkövetését.

H I R E K.
LEGÜJABB.Ejzel 2 órakor érkezett
telefonjelentések.

Washington. Lausing államtitkár április 26-án újabb jegyzéket intézett az angol kormányhoz, amelyben annak a válasznak és magyarázatnak ellenére, amit ez ügyben az angol kormány adott, energikusan és újból követeli Amerika nevében a China gőzösön elfogott harmincegy német, osztrák és magyar állampolgár szabadonbocsátását.

Luganó. Londonból jelentik a Secolona: Casement megért, az elfogott ir tevéltő vezért haditörvényszek elé állítják.

Frankfurt. A Frankfurter Zeitungnak jelentik Newyorkból: Az elnökválasztó elektorok választásában legutóbb Massachussettes és New-Yersey államok is, amelyek ezelőtt mindig hívek maradtak hozzá, Roosevelt ellen szavaztak. Az exelnök, aki erősen német-ellenes politikát hirdet, mindenütt megbukott. Ebből a körülményből, valamint abból, hogy Wilson ezrével kapja az Unio minden fészéből a táviratokat, amelyek a béke fenntartását kívánják, Washingtonban tudomásul vehetik, hogy az amerikai nép nem kíván ellenségeskedést a német néppel.

Basel. Londoni jelentések szerint az ir zavargásokat eddig még nem tudták elfojtani. Anglia és Írország között az összeköttetés még mindig hiányzik. Az Írországban levő összes konzulátusok teljesen el vannak zárva a külvilágtól.

Rotterdam. Az angol kormány körrendeletet bocsátott ki az összes semleges és szövetséges államok követéhez, amelyben megtiltja a kereskedelmi hajóknak ir kikötőkben való kikötését.

Luganó. Az olasz rendőrség és a cenzura mindent elkövetnek, hogy az olasz munkásság május elsőjére tervezett békétüntetését megakadályozzák. Számos házkutatást tartottak, lefoglalták a tüntetésre felhívó nyomtatványokat és számos letartóztatás is történt.

Aradi zászlós tőnyereménye.

Az Aradi Közlöny tudósajától.

Arad, április 28.

A most is tartó sorsjegyhúzásokon pár nap előtt a 83588 számú sorsjegy nyerte a főnyereményt, amelynek fele egy aradi tiatálemberé lett. A sorsjegyet négyszázezer korona nyereménnyel húzták ki és a szerencsés nyerő Fülöp László, Fülöp Endre aradi igazgató tanító fia.

Fülöp László, aki Fülöp Irmának, az aradi színház tagjának testvérbátyja, jelenleg a 33. gyalogezred zászlósa, már két ízben volt a harc-téren és most nemrég betegen jött onnan haza. A békében joghallgató volt. Fülöp egészen fiatal ember és nemrégén játszik osztálysorsjeggyel. A 83588. számú sorsjegynek felét vette meg egy budapesti nagyobb bankában. Azt, hogy a főnyere-

ményt megnyerte, az újságokból tudta meg. Nyomban táviratozott a bankházának, ahol a sorsjegyet vásárolta, ahol már várták a nyertes sorsjeggyel jelentkezőt.

A négyszázezer korona nyereségből husz százalékot tudvalevőleg illeték címén levontak és így a nyerőknek háromszázhuszezer korona marad. Ebből az összegből Fülöp László félorsjegye után százhatvan-ezer koronát kap.

Az Aradi Közlöny munkatársa beszélt Fülöp Lászlóval, aki ezeket mondta:

A 400.000 koronás főnyeremény felét tényleg nekem juttatta a szerencse. Jövő terveimről még nem mondhatok sokat. Egyelőre minden változtatás nélkül teljesítem kötelességemet, azután ha béke lesz: a pénzből akarok megélni. A pénzt a napokban kapom meg, hogy hol helyezem el, azt egyelőre nem tudom. Nincs kizárva, hogy hadikölcsönbe fektettem.

— Csendes lesz az aradi román zsinat. Holnapután, vasárnap kezdődik meg az aradi román zsinat, amely már kedden délután, az előjelek szerint, véget is fog érni. Vasárnap lesz a zsinat ünnepélyes megnyitása és délután néhány mandátumot fognak igazolni. Hétfőn veszi kezdetét az érdemleges tanácskozás, amely a beavatottak szerint, szokatlanul csendes letelvéssé lesz, mert a jelentések között egy sínes, amely vitát provokálna. A zsinat tagjai között számosan hadbavonultak és a hadmentesek sem jelennek meg teljes számmal, mert már eddig is négyen mentettek ki magukat. A zsinaton most is Pap I. János püspök elnököl és részt vesz azon Mangra Vazul nagyváradi vikárius, országgyűlési képviselő is.

— Krobotin bolgár rendjele. Berlinből jelentik: A király megengedte, hogy Krobotin vezéresredes hadügyminiszter a bolgár cári Sándor-rend nagy keresztjét a kardokkal elfogadja és viselje.

— Az aradvármegyei rokkant katonák, hadiövezgyek és árvák alapja javára befolyt újabb adományok a következők: Borsos Mátyás Magyarpécska 90 korona, Szabadhely község előljáróságának persely gyűjtése 30 korona 28 fillér, Máriaradnai főszolgabíró persely gyűjtése 80 korona, Balázs Péterné 100 korona.

— Kóburg Lipót herceg halála. Bicséből jelentik: Kóburg Lipót herceg haláláról a következő részleteket jelentik: Az orvosok tegnap újból meg akarták operálni a herceg szemét, mivel bal szemén a szemhéjon a bőr megfekélyesedett. Az operációt Fuchs egyetemi tanár hajította végre, amelynél bőrátültetéssel új szemhéjat akart a herceg szemére helyezni. A műtét sikerült, de a herceget nem lehetett magához téríteni a narkozisból, mert szívazélhűdést kapott. A szívazélhűdés oka az volt, hogy a herceg betegsége alatt a sok fekvéstől elhízott és szíve elhájásodott.

— Összedőlt iskola. Szegedről jelentik: Az ötven év előtt épült borsói állami elemiiskola épülete ma összedőlt. Az iskolában még szerdán tanítottak. A talajvíz annyira meggyengítette az öreg épületet, hogy napokkal ezelőtt bezárták az iskolát, míg az ma összeomlott. A talajvíz folytán a községben még négy-öt ház tenyegyet összeomlásra.

— Elsüllyedt angol vezérhajó. Budapestről telefonálja tudósítónk: London. Az admirális közli: A Russel vezérhajó, melynek 14220 tonna tartalma van, a Földközi tengeren aknába ütközött és elsüllyedt. A hajó Freemantle ellentengernagy lobogóját viselte. 124 ember a hajóról eltűnt és 676 embert sikerült megmenteni.

— Telefonhálózat felszabadulása. A nagyváradi postaigazgatóság közli: Hajdu, Bihar, Békés, Csongrád, Csanád, Arad, Torontál és Temesvármegye területén fekvő távbeszélő hálózatok egymásközt, valamint Pest-Pilis-Solt-Kiskun, Jász-nagy-kun-szolnok, Fejér, Tolna, Baranya, Somogy, Bácsbodrog, Liptó, Zólyom, Poprád, Heves, Gömör-Kishont, Sáros, Szepes, Abaujtorna, Borsod, Zemplén, Szabolcs, Ung, Bereg, Ugocsa, Szatmár, Arva, Trencsén, Turóc, Nyitra, Pozsony, Bars, Hont, Esztergom, Komárom, Győr, Vas, Veszprém és Zala vármegye távbeszélő hálózataival való kölcsonos távbeszélő forgalomban eddig fenállott összes korlátozásokat vezérigazgatóság megazuntatta a e területeken az általános távbeszélő forgalmat újból életbe léptette, azonban a nyilvános távbeszélő állomások egyelőre a vármegye területén tul nem terjedő távbeszélgetésekre használhatók csak. A magyar szent korona országai területek többi részét illetőleg az addigi korlátozások további intézkedésig érvényben maradnak.

— Arad klegyezési felirata. Miskolcraól jelentik: Miskolc város törvényhatósági bizottságának mai közgyűlése foglalkozott Arad feliratával, mely az Ausztriával kötendő gazdasági szerződésben a magyar érdekeknek jobban való érvényesülését és kielégítését célozza. A közgyűlés az átiratot magáévá tette és elhatározta, hogy hasonló szellemben Miskolc város is feliratot intéz a kormányhoz.

— Az aradi üzletek zárórāja az új időszámítás idejében. Az Aradi Kereskedők Köre összehívására az aradi kereskedők esütörtök este Kneffel Lajos elnöklésével értekezletet tartottak, amelynek tárgya az üzletek esti zárórájának megállapítása volt. Az értekezlet egyhangulag kimondotta, hogy az üzletek az új nyári időszámítás alatt is esti nyolc óráig zárva tartandók. A kör est. az üzletekben kifüggesztett hirdetésekben fogja a közönség tudomására hozni és a záróra betartása érdekében hathatós intézkedéseket fog tenni. Azon szakmáknál, amelyek az előző években esti nyolc óráig korábbi zárórát állapítottak meg, az érdekeltek kívánságára egyezményileg fog a nyolc óráig korábbi esti üzlet zárást iránt lépéseket tenni.

— Ongyilkosság a feleség síján. Egy jobb sorára érdemes aradi tisztviselő akart ma véget vetni az életének. Néhány héttel ezelőtt meghalt a felesége M. N. aradi nyugalmazott vasuti tisztviselőnek és azóta teljesen a bánatnak adta magát. A felesége utáni bánkódása következtében csaknem buskomor lett, s ma reggel a felső-temetőben felesége síján revolverrel mellbe lötte magát. Ugy látszik a szívének irányozta a revolver csövét, a golyó azonban félrecsuszott és a szívet nem sértette meg. A lövés zajára a temetőőr a várzó emberhez sietett, aztán értesítette a mentőket, akik a közkórházba szállították M. N.-t. A golyót Schmiéd János dr. még a délelőtti órákban eltávolította M. testéből és így minden valószínűség szerint megmenekült az életnek.

— A szerb trónörökös oroszországi útja. Stockholmól jelentik: Minden feltűnés és nagyobb ünnepség nélkül a szerb trónörökös Pasiccal és Jankovics udvari marsallal ma Stockholmon keresztül elutazott Oroszországba. Pasic délelőtt igen rövid ideig, alig negyed-óraig az orosz követségen tartózkodott, ahol hideg fogadtatásban részesült.

— D. 14. (Harry Piel rekordfilm az Urániában.) Harry Piel mindig a kiváló és ötletes rendezők közé tartozott, akik minden egyes filmben újat és érdekeset tudnak adni. Egyik legjobb filmje: a D. 14., amelyet tegnap mutattott be a színház. Rendkívül érdekes téma, rendkívül merész cselekmény jellemzi Harry Pielnek ezt a filmjét is. Egy rendkívül gyorsaságú mozdonyról van szó, amelynek lezúllott feitalálóját egy nagyravágó fiatal ember megvásárolja azért, hogy neki dolgozzék. A zúllott dobot dolgozik is, azonban a fiatalembernek régi, oszult elhagyott kedvese elcsábítja ezt a feitalálót és a fiatalember kénytelen akkor, amikor már a célhoz közel érzi magát, látni, hogy épen kedvese buktatja el őt. A rendkívül izgalmas és technika szempontjából teljesen tökéletes film főszerepét Fritz Korner játssza, akit már több szerepben elsőrangú és művészi eszközökkel dolgozó filmszínésznek ismertünk meg. — *Odette*, az évad legnagyobb szenzációja legközelebb az Urániában.

— *Vallomás a tulvilágról.* (Szenzációs bűnügyi dráma az Apollóban.) Hétfőtől kezdve mutatja be az Apolló-színház a szezon legnagyobb bűnügyi slágerét, „Vallomás a tulvilágról” címen.

— *Vasárnapi munka-szünet.* A divatterekedők elhatározták, hogy április hó 30-tól szeptember hó 30-ig a közben eső vasárnapokon üzletüket zárva tartják. Deutsch Testvérek, Wadevsky Gusztáv, Pick Ernő és társai, Rosenblüh H. és társa, Hoffmann Antal, Klein Sándor, ifj. Kopétkó Károly, Bellák és Deutsch Bohn Károly, Heim J., Jankovits György, Kell és Krausz. 2204

— *Meghívó.* Az Aradi izraelita kórház-szülő egylet f. hó 30-án, vasárnap délelőtt fél 12 órakor saját helyiségében (Arpad-tér 5. l. em.) évi rendes közgyűlést tart, amelyre az egylet tagjait ezúton is meghívja Kohn S. N. elnök.

— *Meghívó.* Az Első aradi betegsegélyező és temetkezési egylet f. hó 30-án, vasárnap délelőtt 11 órakor saját helyiségében (Arpad-tér 5. sz. l. em.) tartja évi rendes közgyűlést, melyre az egylet tagjait ezúton is meghívja Kohn S. N. elnök.

— *Engel keresk. szaktanfolyama.* (Lázár Vilmos-utca 2.) Könyvelés, gyártás, gépírás, levelezés, stb. Alapos gyakorlati oktatás. Díjtalan állásközvetítés. Május hónap új tanfolyam veszi kezdetét, melyre a beiratások már megkezdődtek. Telefon 1046. 2203.

— *Alkalmi olcsó árak a Fischer áruházban.* Jó minőségű tehér vagy színes férfi ing darabja 7 korona, egy nyuszór kemény kapap 7 korona, fekete finom edwards harisnya 250 korona, gyermek patent és cérna harisnyák 150 koronától 3 koronáig. Megérkeztek a gyönyörű matróz sapkák és leányka kalapok 3 koronától 7 koronáig. Egy férfi vagy női nyers selyem ernyő 7 korona. Fischer Nagy Áruháza. 271

— *Underwood-gépiró és gy. írói szakiskola Zitter és Hollos cégnél,* főpostával szemben. Ugyanott írásmunkák és sokszorosítások a legjutányosabban vállaltatnak. 4697

— *Harisnyákat, tolett szappanokat, kefeárut, erszényeket, reticulókat, donánytárcákat, kiváló minőségben árulit Grünwald és Moskovitz cég Aradon, József főherceg-ut 1. szám alatt (Varosházával szemben.)* 2025

— *Gyermek-kocsi, gyermek-székek* csakis Fischer nagyáruházában 10 koronától 150 koronáig.

— *Könyvtárakat, bályeggyűjteményeket és hangjegyeket vesz Kerpet könyvkereskedése.*

Április 29 — május 10-ig jelentkeznek az alkalmatlanok

(A felmentettek május 11. és 20. között kötelesek jelentkezni.)

Az Aradi Közlöny tájékoztatója.

Arad, április 28.

Arad város katonaugyosztálya ma becsátotta ki az újabb pótszemlélt megelőző összeírási hirdményt, amely szerint az 1897. évtől 1866. évig bezárólag terjedő időközben született összes népfelkelésre kötelezettek, kik tényleges katonai szolgálatot nem teljesítettek

az 1897-től 1878. években született eddig alkalmatlanoknak nyilvánított, vagy felülvizsgálat útján elbocsátott népfelkelők folyó évi április 29-től május 5-ig.

1897-től 1866. években született, eddig alkalmatlanoknak nyilvánított, felülvizsgálat útján elbocsátott népfelkelők folyó évi május hó 6-tól 10-ig,

az összes felmentett besorozott népfelkelők pedig folyó évi május hó 11-től 20-ig. Arad város katonai ügyosztály hivatalos helyiségében délelőtt 9–12-ig, délután 3–5 ig, de csakis a hétköznapiakon jelentkezzenek.

A jelentkezés alkalmával a népfelkelésre kötelezetteknek netán bírtokában lévő munkakönyv, vagy más, a személyi adatokat feltüntető okmány, illetőleg népfelkelési igazolványi könyv, vagy lap, igazolványi felmutatandó. Az összeírásuk végett fentiek szerint jelentkezésre utasított egyének közül az 1897–1878. évi születésük összeírásuk után az előjárásnak később közzéteendő rendelkezéséhez képest a megjelölt helyen folyó évi május 16-tól június 24-ig terjedő időközben, az 1877–1866. évi születésük pedig egy későbbi időben népfelkelési bemutató szemlére fognak behívatni és elővezetettnek és ott alkalmasságukhoz képest osztályoztatni. Az alkalmasság bevonásuk idejéről katonai parancs útján nyerneik értesítést. Az osztályoztatás alkalmával és besorolásukkor tartományi mérőszámú egyének, kik a felhívott korosztályokhoz tartoznak, hasonlóképpen iratnak össze és hivatnak be bemutató pótszemlére, mint a magyar állampolgárok.

Azon népfelkelésre kötelezettek, kik a bevett vagy törvényesen elismert vállalkozások papjait, vagy pedig kik végzett tanulmányaik alapján a véderőtvény 21. §-a értelmében az egyévi önkéntes kedvezményre jelenleg igénybe vehetnek, ebből minőségüket a bemutató pótszemlére az illető intézet bizonyítványával igazolni tartoznak. Az összeírásnál az alkalmatlanok kivételével mindenki, aki a fentebb megjelölt évek valamelyikében született, (tehát esküvőseknak, katonai vagy honvéd felülvizsgálaton elbocsátott egyéneknek, a volt tiszteknek, valamint az összes felmentett népfelkelésre kötelezetteknek is) meg kell jelenniük. A népfelkelési bemutató pótszemlére való megjelenés és egyúttal bizonyítatlan időre a népfelkelési tényleges szolgálat alól is felmentetnek a következők:

a) a pénzügyésznél tartósan alkalmazott népfelkelésre kötelezettek; — b) a vasutaknál és azok műhelyeiben, a forgalmi, pályafeltartási, vontatási, műhelyi és szertári szolgálatban, továbbá a m. kir. állami vasgyárak központi igazgatóságánál és az annak vezetése alatt álló gyárakban és üzemekben tartósan alkalmazott népfelkelésre kötelezettek; — c) a posta- és táviráda intézetnél, az l. cs. kir. szab. Dunagőzhajózási társaságnál, a magyar királyi Folyam- és tengerhajózási részvénytársaságnál, az alduai m. kir. hajózási hatóságánál, a Délnémet dunagőzhajózási társaságnál, valamint egyes, a hadiforgalomban résztvevő s a cs. és kir. triezti tengerszállítási vezetőség által külön kijelölendő tengerhajózási vállalatoknál állandóan forgalmi szolgálatot teljesítő, vagy az azokhoz tartozó gyárakban és műhelyekben tartósan alkalmazásban álló népfelkelésre kötelezettek; — d) a községekben a munkásokhoz tartozó népfelkelésre kötelezettek; — e) a hadiszolgálatokról

szóló 1912. évi LXVIII. tc. 4. §-a alapján személyes hadiszolgálatokra az összeírás előtt kiállított egyének, feltéve, hogy személyes hadiszolgálatra jelenleg is igénybe vannak véve, illetőleg rendeltetésük folytán állandó tartózkodási helyüket már elhagyták és a bemutató pótszemlére (utóbbemutató szemlére) vissza nem térnek; — f) a határrendőrségnél állandóan és hivatásszerűen alkalmazott egyének (a szolgák kivételével); — g) a bevett és a törvényesen elismert vállalkozások felmentett, illetve felavatott és tényleg hivatásszerűen alkalmazott papjai és papi jellegű tanárai.

A betűk alatt említett népfelkelésre kötelezettek azt, hogy állandóan (tartósan) és hivatásszerűen vannak alkalmazva, feleltes hatóságuk, igazgatóságuk stb., illetve munkásságuk, parancsnokságuk, a vasutak és azok műhelyeinek alkalmazásában állók szolgálati funkcióik által szabályszerűen kiállított bizonyítvánnyal az összeírás alkalmával községi előjáróságuk (körjegyző, városi hatóság) előtt igazolni tartoznak.

Nem tartoznak megjelenni a népfelkelési bemutató szemlére a nyilvánvalóan alkalmatlanok, az orvosok, a nyugdíjas és szolgálaton kívüli viszonyban lévő katonai havidíjasok és a rokkantsági nyugdíjasok állományába tartozó katonai vagy honvéd egyének. A rokkantsági nyugdíjjal ellátott csendőrök csak azon esetben nem tartoznak megjelenni, ha a felülvizsgálaton mindennemű népfelkelési szolgálatra alkalmatlannak nyilvánítottak. Azon népfelkelésre kötelezett, a ki az összeírás végett előrendelt jelentkezési kötelezettségnek nem tesz eleget, 1915. évi II. tc. 5. §-a értelmében 15 napig terjedhető elzárással és 200 koronáig terjedhető pénzügyi büntetéssel büntetetik, — a ki pedig a népfelkelési bemutató pótszemlére szóló behívási parancsra nem tesz eleget, karnatalommal vezetették elő és a katonai behívás iránt tanúsított engedetlenség megsejtetéséről szóló 1890. évi LXI. t.-c. 2. §-a értelmében két évig terjedhető börtönnel büntetetik.

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS.

— *Kertészeti vetőmagvak.* Már a folyó év tavaszán általánosságban tapasztaltuk, hogy a szükséges kertészeti vetőmagvakat, de különösen a kenyérkerti zöldségfélék vetőmagvait mely nehezen tudtuk beszerezni; ezen jelenségek mindenesetre egyik legfőbb oka az volt, hogy a nagy közönség felismerte a kenyérkerti termények rendkívüli nagy fontosságát a háztartásban; óriási tömegekben szaporodott meg a természetők száma és így természetesen a vetőmag szükséglet is. Mert ma nincs egy talpalattnyi hely, mely üresen állna, melyben valamely hasznos háztartási terményt ne termesztene. Az üres telek, a ház hely, az udvar, egy sarok az udvarban, — mindenütt zöldség virul; megterem ott a borsó, a saláta, a kalaráb, a kaposzta, paradicsom, ugorka, burgonya, szóval mindenből az a mennyiség, a mi máskor figyelmet sem érdemelt, ma fontos közgazdasági szerepet tölt be a bőséggel látja el hazánkat; mert hiszen az a sok kicsi, bizony óriási mennyiséget tesz ki. Kötelességünk most nekünk szakembereknek pár szót szólni a nagyközönség ügybuzgalmára. Kötelességünk megmondani, hogy ne felejtkezzenek meg a természetők arról sem, hogy terményeikből magot is természetesen. Ha nem többet, csak legalább annyit, amire önmaguknak lesz jövőre szükségük; nehogy annak a nem kívánatos állapotnak legyenek esztelen kénytelenek természetüket. Nem terjeszkedhetünk itt ki a magtermesztés részletes tanítására; azonban mégis némi tájékoztatást kívánunk nyújtani. Mindazon termények, me-

lyeket mos. elvetettünk, vagy kipa...
legnagyobb részt virítanak és termést is hoznak és ha termést hoztak, magjuk is lesz. Ugyelünk ezen magvakra, hogy sértetlenül kifejlődhessenek és megérjenek az érett magvakat szedjük meg. Ilyen magvakat szednünk ez év őszéig a bab, borsó, dinnye, fejes saláta, fűszer-növények, kalaráb, kapor, karórpa, kerákrpa, kötöző saláta, kukorica, laboda, mángold, mezei saláta, metélő saláta, paprika, paradicsom, retek, sóska, spenát, tök, ugorka terményekből. A káposzta félék, hagymák és gyökérfélékből pedig meg kell hagyni a legszebb egynéhány példányt és ezeket gondosan átteleltetve, tavasszal ki kell tölteni azért, hogy magot teremjenek. Legfontosabbnak tartjuk a zöldségfélék megtermesztését, azonban ne feledkezzünk ám meg a virág magvakról sem, mert hiszen igen sok virágra lesz szükségünk, hogy a hősek útjait mindenütt virággal hintessük be. Czapáry Bertalan, a mezőhegyesi állami faiskola vezetője.

= A rézgálic átvétele a városnál. Vargassay Lajos polgármester felhívja azon szőlőbirtokosokat, kik Aradváros határában szőlővel bírnak és rézgálic szükségletüket a polgármesteri hivatalnál szóval vagy írásban bejelentették, hogy a városi tűzoltó lakományában kiszolgáltatandó rézgálicra szóló utalványok átvétele és kilogrammonként 3 korona 20 fillér vételár letétele céljából a polgármesteri hivatalban a hivatalos órák alatt legkésőbb május hó 8-ig saját érdekükbe annál inkább jelentkezzenek, mert azoknak előjegyzését, kik ezen idő alatt utalványért nem jelentkeznek, figyelembe nem veszik s a részükre biztosított rézgálic mennyiséget másoknak adják át.

Halodant
Fog-Krém 90 Fillér

NEMZETI SZÍNHÁZ

Szombat, 1916. évi április 29-én:

Déltől 4 órákor mérsékelt helyarákkal.

A vén bakancsos és fia, a huszár.

Népszinmű.

Este 7,8 órákor rendez helyarákkal

A) Bérlet.

A) Bérlet.

Itt először:

Egy magyar nábob.

Szinmű 5 felvonásban.

Kezdete este 8 órákor.

Reklám igazgató:

Rudnyánszky Endre.

NYILTÉR.

Valenta Irénke és édesanyja Mrozek Józsefné a maguk, úgy az alálítottak, valamint számos rokon, ismerős és barátai nevében is mélyen megtört szívvel szomorúan jelentik a felejtethetően jó apa, gyermek, testvér, sógor, nagybácsi, rokon és jóbarát

Valenta József

f. évi április hó 27-én d. u. 8 órákor, életének 41-ik évében hosszas szenvedés után a Mindenható rendelkezéséhez képest történt gyászos elhunytát.

Az Istenben boldogult földi maradványai f. hó 29-én d. u. 5 órákor fogtak a Magyar-utca 7. sz. saját házából a róm. kath. anyaszentegyház szertartásai szerint a helybeli felső temetőben örök nyugalomra helyeztetni.

Az engesztelő gyászmise áldozat az elhunytak lelki üdvéért f. évi május hó 12-én d. e. 9 órákor fog a helybeli főútsz. Minorita apák szentegyházában az egek Urának bemutattnál.

Legyen a hant könnyű kiszemvedett porai felett!

Arad, 1916. évi április hó 27-én.

Özv. Valenta Andrásné szül. Vozár Róza, édesanyja Valenta Ilona férj. Horváth Vendelné, Valenta Vilma, Valenta Etelka férj. Gyurik Gyuláné, Valenta Gyula, Valenta Kálmán, testvérei. Horváth Vendel, Gyurik Gyula, sógorai. Valenta Gyuláné szül. Kovács Margit, Valenta Kálmáné szül. Bonis Zsuzsanna, sógornői. Özv. Rozár Györgyné szül. Valenta Paula, nagynénje.

Varga Imre első temetkezési intézete Arad, Andrássy-tér 13. Telefon nappal: 37. Éjjeli szolgálat: 738.

Rohitsch-Sauerbrunn

A gyógyhely, mint béke időben teljesen üzemben.

Fürdőidény kezdődik
1916. május hó 1-én.

Arjagyzék a fürdőigazgatóság által.

Odette.

Rézgálic

juniusi

Perocid

és

Raffia

azonnali szállításra kapható:

az Aradi Termény- és

Áruraktár R.-T.-nél.

Telefon 807. sz.

Király-Mozgó

Ujmikolokán.

Vasárnap, április 30-án szenzációs remek műsor!

Hadi Miradó.

Legujabb felvétel! Mester film! 800 mtr.

Valéri nász

román népiéletből merítve 5 felv. Munkaszünet rajongója. Kacagtas vigjáték.

TOTTO, TOTTO.

Legujabb kupléival

Számos látogatást kár tisztelettel Mandi Ede.

Mindenféle

nyomtatványok

Izléses, osinos kivitelben készülnek az

Aradi nyomda r. t.

nyomdájában, József főherceg-út 22.

SIROLIN "Roche"

melibetegségek, számarhurut, asztma, influenza ellen.

Ki használjon sirolint?

1. Mindenki, aki hosszabb idő óta szenved köhögésben. Mert jobb betegségeket elhárítani, mint gyógyítani.
2. Azok, kik krónikus légcsőhurutban szenvednek, sirolint használnak.

3. Asztmában szenvedők, kiknek a betegségét sirolin használata jelentősen enyhíti.
4. Skrofulózisban szenvedők, akiknek a betegségét a sirolin elősegíti a gyógyítás.

Altöldi Első Gazdasági Vasut.

14/1916. Aegv. számhoz.

Meghívás

az „Altöldi Első Gazdasági Vasut Részvénytársaság”

XXII-ik rendes évi közgyűlésére,

mely Aradon, 1916. évi május hó 28-án d. e. 10 órakor az Aradi és Csanádi Egyesült Vasutak székházának üléstermében (József főherceg-ut 22. sz. II. emelet) fog megtartatni.

Napirend:

1. Az igazgatóság jelentése az 1915. évi üzletről és a társaság ügyeiről.
2. Felügyelő-bizottság jelentése és ezzel kapcsolatban az igazgatóság által előterjesztett 1915. évi mérleg megállapítása, valamint az igazgatóság és felügyelő-bizottságnak a felmentvény megadása tárgyában határozathozatal.
3. Az igazgatóság jelentése a vasut közuti jellegének törvényhozási megadásáról, az ennek folytán kiadott új engedélykirat bemutatása, jelentés az elsőbbségi részvénytőke jegyzéséről, befizetéséről, a kezelési szerződés aláírásáról s általában a szállítás kapcsolatos intézkedésekről.
4. A társaság tárcájában levő 1653 drb 330600 korona n. é. törzsrészvény megsemmisítése. ennek megfelelőleg az alaptőkének leszállítása feletti határozathozatal.
5. A részvénytársasági alapszabályoknak az új helyzet folytán szükséges átalakítása és általános átdolgozása.
6. Az Aradi és Csanádi Egyesült Vasutakkal kötött üzemkezelési szerződés.
7. Az alapszabályok 37. §-a értelmében kilépő 3 és időközben lekötött 1, tehát összesen 4 igazgatósági tag helyének választás útján leendő betöltése.
8. A felügyelő-bizottság tagjainak megválasztása.

Megjegyzés: Minden részvény egy szavazatra jogosít. A részvényes szavazati jogát vagy személyesen, vagy egy másik szavazatképes részvényes, mint meghatalmazottja által gyakorolhatja. Egy részvényes azonban egy ily meghatalmazásnál többet el nem vállalhat. A meghatalmazás alakjára nézve szükséges, hogy a meghatalmazó aláírása vagy hitelesítve legyen, vagy hogy a meghatalmazási okmány két tanu által aláírva legyen. A szavazati jog gyakorlására megkívánatik, hogy a részvények még le nem járt szelvényeikkel, vagy pedig a részvények letéteményezéséről nyert elismervények Aradon, a társaság pénztáránál (A. Cs. E. V. főpénztára) vagy az Arad-csanádi gazdasági társaság pénztáránál (A. Cs. E. V. főpénztára) vagy az Arad-csanádi gazdasági takarékpénztár fiókjában, vagy Békéscsabán a Békéscsabai t. p. egyesületnél letendő, hol azokról megfelelő elismervények fognak kiadatni.

Vármegyék, városok és községek, mint erkölcsi testületek, a birtokukban levő részvényeket az illetékes kir. adóhivatalok, illetve városi és községi pénztáraknál is letéteztetik, az erről szóló hivatalos elismervények azonban legalább 3 nappal a közgyűlés megtartása előtt, az okként bejelentett részvények mennyiségének a részvényletéti jegyzékbe való felvételére céljából a társaság pénztárához (A. Cs. E. V. főpénztára) vagy az Arad-csanádi gazdasági takarékpénztárhoz Aradra beküldendők.

Arad, 1916. évi április hó.

2176

Az igazgatóság.

Ha szeplőjeitől

meg akar szabadulni,

Ha tiszta, fehér arcbőrt

őhajt, használjon okvetlen Hajós-féle

Ibolya „Doré” krém.

Ara egy tégelynek 1 kor. 20 fill.

Ibolya Doré szappan 1 K. 20 fill. Ibolya Doré puder 1 K. 20 fill.

Vigyázat a „Doré” szóra.

Legjobb fekete v. barna Hajfestő

Egy pár perc alatt bármely haját vagy bajuszt a legszebb állandó fekete színre lehet festeni, anélkül, hogy a szőrt le lehet mosni,

a „Melogen”. Ara 2 korona.

Szőrvesztő-Depilator.

Elkötő, a maga nemében páratlan szerrel minden alkalommal szőrt aro, nyak vagy karokról stb. minden fájdalom nélkül pár perc alatt okvetlen eltávolítható. — Ara utasítással 1 korona.

A fenti szerek kaphatók a készítőnél

Hajós Arpád

gyógyszerárban

ARAD, Andrassy-tér 22. sz.

Alapított 1886. évben az Aradmegyei Közkórház számára.

A főter legforgalmasabb helyén

Andrassy-tér 8. számú

házban egy kisebb

üzlethelyiség

szonnakra

kiadó.

Bővebbet az „Aradi Közlöny” kiadó-hivatalában, József főherceg-ut 22.

248—1916. g. sz.

Versenytárgyalási hirdetmény.

Arad sz. kir. város gazdasági széke a járványkórház kibővítésével kapcsolatosan a szükséges kövezés, csatornázás és falkezelés készítésére, a törvényhatósági bizottság jóváhagyásától feltételezetten f. e. május hó 1-én d. e. 10 órakor zárt írásbeli versenytárgyalást tart a munkák következő csoportosítása mellett:

I. Téglafal kezelés készítése.

II. Kövezés és csapadék viz csatorna készítése.

1. A versenytárgyaláson minden hazai iparos részt vehet, ki ipara gyakorlására engedéllyel bír. Azon pályázók, kik a szóban forgó munkát teljesítésére hatósági engedéllyel nem bírnak, kötelesek ajánlatukban ily képesítéssel bíró megbízottat megnevezni és képesítését okmányilag igazolni. Azon ajánlattevők, kik Arad sz. kir. város közönségével üzleti összeköttetésben nem állottak, tartoznak megbízhatóságukat azon kereskedelmi és iparkamara bizonyítványával igazolni, melyhez vállalatuk telepe tartozik.

2. Az ajánlatok pecséttel lezárt borítékban egy koronás bélyeggel ellátva a fenti nap délelőtt 10 óráig a h. polgármesterhez nyújtandók be. Az elkészett, vagy szabálytalan ajánlatok nem vétetnek figyelembe. Ajánlat tehető minden csoportra külön-külön, vagy együttesen a két csoportra.

3. Az ajánlati költségvetési ürlap és a tervmásolatok 1 koronáért a városi mérnöki hivatalban megszerezhetők. Az ajánlatok a végösszegnek számokkal és szavakkal való pontos feltüntetésével adandók be.

4. Az ajánlatokhoz 5 százalék bányapénznek a városi pénztárba való letételét igazoló nyugta csatolandó.

5. A felhasználandó anyagok kizárólag hazai gyártmányúak legyenek.

6. A munkát elnyerő vállalkozó tartozik biztosítékát 10%-ra kiégszíteni.

7. A város fentartja magának ama jogát, hogy a beérkezett ajánlatok közül az árakra való tekintet nélkül szabadon választhat.

8. Az ajánlattevők ajánlataikkal a végleges döntésig kötelezettségben maradnak.

9. Az ajánlatban világosan és határozottan kiteendő, hogy ajánlattevő a feltételeket ismeri és elfogadja.

10. A versenytárgyalás a fenti napon az ajánlatok felbontásával veszi kezdetét. Az ajánlatok felbontásánál az ajánlattevők, vagy igazolt képviselői jelen lehetnek.

11. Az ajánlatok felett Arad sz. kir. város törvényhatósága dönt.

12. Táviratilag beadott ajánlatok és pótajánlatok figyelembe nem vétetnek.

Arad, 1916. április hó 10-én.

A gazdasági szék.

URÁNIA SZÍNHÁZ.

Szombattól—hétfőig:

D. 14.

HARRY PIEL record detektiv-film.

Apró hirdetések.

Tudnivaló az apróhirdetésekről:

Az apróhirdetések díja a szavak száma szerint számítható. Minden szó 6 fillér. Vastagabb betűkkel 12 fillér.

Vastagabb betűkkel kívánt szavak aláhúzással jelzendők.

A legkisebb hirdetés 80 fillér. Az apróhirdetések előre fizetendők.

A hirdetések délután 1/2 óráig vétetnek fel.

A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetés szövegét, amelyik tartalmánál fogva eredeti alakjában nem közölhető, megváltoztassa.

LEVELEZÉS.

Sziliviusz Deu-nek levele van jelzett helyen. 2199

Függetlentől szombaton „Hadi állapot” jellegre levél érkezett. 1961

Édes kis Szóke!
Ki volna hajlandó pontos nevét és címét adni annak a szóke hölgynek, ki minden páros nap Aradról a 607. sz. vonattal délelőtti 11 óra 45 perckor indul és a 608-as vonattal 8 óra 30 perckor érkezik vissza. Ismertető jele hosszú nyílt kék kabát, fekete sapka elől piros virággal, állandóan fekete utazó táskával. Szíves értesítést kér „Máv. állomás posta” névre Kéteg háza. Lapban tudatni kérem. Hálas köszönet érte. 2177

ELLÁTÁS.

Házi koszt
kihordásra kapható kereestény háznál. Érdeklődni lehet Bolyosné fűszerüzlet, Batthyány-utca 32. szám. 2201

ALKALMAZÁST NYER.

Keresek
háshoz egy ügyes ágytoll tisztítót. Lőrinczyna, Vadaskürt étterem. 2187

Kovácsot azonnali belépésre keres a zombrádi erdőkezelőség, u. p. Honcót. 2198

Tisztességes
gyermektelen házaspár május 1-re felvétetik. Cim Kiss Ernő-utca 4/a. szám. 2196

Kimerőt óvadékkal
keresek „Régi Városháza”-hoz címzett (Szabadság-tér 18.) bormérősem vezetéséhez. Bővebbet a Domány-irodában. 2197

Felirónó
és egy kiszolgálónő a vártnagy káptalanban május 1-re alkalmazást nyer. 2178

Paradés kocsis
jó bizonyítványokkal, felvétetik Zrínyi-utca 2., I. em. 2168

Óvadékkal

rendelkező, tisztességes és megbízható, hadmentes pénzbeszedő, ki irodaszolgái teendőket is végez, május 1-re alkalmazást nyer. Jelenkezni a kiadóhivatalban.

Egy oukrász
teendőben jártas legény és egy újságos tin azonnal felvétetik. Jelentkezések délelőtti 11-12 óra között Hungária kávéházban. 2179

Szobaleány
éves, jó bizonyítványokkal felvétetik Zrínyi-utca 2., I. em. 2169

Nyomdász-tanulónak
felvétetik két tin, kik a 14. évet betöltötték és legalább 6 osztályt végeztek. Bővebbet a kiadóhivatalban.

KIADÓ LAKÁS.

Három utcai,
4 udvari szobából álló lakás Andrássy-tér 8. sz. alatt május 1-re kiadó. Bővebbet a házmesternél.

ÖZLETEK.

Egy jóforgalmu
fűszerüzlet, a vasut közelében, trafik-engedéllyel, eladó. Cim a kiadóhivatalban. 2202

Azonnal kiadó
a Miksa-utca sarkán levő borbélyüzlethelyiség. Kiadja Engel Gyula fűszerkereskedő. Telefon 621. sz. 2170

VÉTEL ÉS ELADÁS.

Cirok seprő
kapható Färber Lajos fűszerkereskedésében. 2094

Lószórt
veszek bármely mennyiségben, jutányos áron. Tapolesányi kafeár-üzlete, Andrássy-tér 25. 2108

Hára
majunga és tamatáve minden mennyiségben kapható Färber Lajos fűszerkereskedésében. 2095

Csészlőgarnitúra
jókarban levő, hat éves elevátorral eladó, esetleg ideai csészlési időnyre bérbeadó. Gartner Antal, Újszentanna. 2168

Bosznai
száraz szilva kapható Färber Lajos fűszerkereskedésében. 2093

As új házirendről
alkotott szabályrendelet kapható Pichler Sándor papirkereskedésében és könyvnyomdájában, Szabadság-tér 1. Telefon 308. 611

Új butorhitel!
Butorok a legjobb kivitelben kaphatók, hitelképes egyéneknek kölcsön és részletfizetésre szállítok Garai Károly bñ. cég butorüzletében Aradon, Asztalos Sándor-utca 5. sz. 918

„Jon”

az ideális fehér vászon és antilop cipőtisztító szer. Kis üveg 80 fillér, nagy üveg 1 K. 10 fillér, kapható kizárólag a Cipőtözsdeben. 181

KÜLÖNFÉLE.

Elveszett
kedden a Perényi-utcától a Ferdinánd- és Szent László-utcán át a Maros-utcaig egy arany fonott és egy briliáns köves gyűrű. Megtaláló illő jutalomban részesül Perényi-utca 15. szám. 2200

Vasárnap délután az Óvár-téri pályán

A. T. E. — A. M. T. E.
barátságos mérkőzés. 2194

Fuvarozást
elvéllal Herbstein C. Arpad-tér 4. Telefon 261. 2071

Szőrmék,
ruhaneműek, szőnyegek megóvására ajánlunk molykeveréket 40 és 60 filléres csomagokban. Legfinomabb resublimált Naftalin kilónként 1 kor. 80 fillér. Rovarpert szóró dobozban 20, bádóg dobozban 30 és 60, üvegekben 80 és 60 fillér. Patschuli levelet kilónként 8.50 K. Földes gyógyszerár, Deák Ferenc-utca. Hehs gyógyszerár, Batthyányi-utca. n

Apróhirdetések
az „Aradi Közlöny” részére felvétetnek a Messenger-boy irodában Deák Ferenc-utca 8. Ugyanitt kapható az Aradi Közlöny.

Pompás samatu rumot
készíthetünk a Földes és Hehs-féle Rumessenciából. 6 deci szeszhez öntsünk 4 deci vizet, 1 kis üveg rumessenciát, ára 80 fillér és kész a legfinomabb, legkellemesebb samatu rum. — Földes gyógyszerár, Hehs gyógyszerár, Batthyány-utca. 12

Hehs Vasas oninaborn.
Szuverén szer vérzegénység, sápkór, szédülés, a vérzegénységből eredő ideg-bajok, étvágytalanság, gyomorbántalmak, láz, általános gyengeség ellen. Páratlan vérképző és vérjavító, biztos óvószert malárikus fertőzések és minden infectióból eredő megbetegedés ellen egy felnőtteknek, mint gyermekeknek. Ara 2.40 kor. Hehs gyógyszerár, Földes gyógyszerár. 12

Gőzkazán tulajdonosok

figyelmét felhívjuk, kiknek kazánján repedés vagy horpadás van, felelősség mellett javítunk. Repedéseket folt és autogén nélkül, gőzkazánokat nyomtatásra felelősség mellett előkészítünk.

Szives pártfogást kér

Katkó István és Társa

lakatos és villanyszerelő
Arad, József főherceg-ut 17.

Magyar gyógyborok

Kitűnő minőségű hegyaljai fehér édes borral készítve.

Vasas chinabor. Elsőrangú minőségű, vérképző gyógybor, vérzegények, láb-badozók, sápkóros gyermekek részére kiváló erősítő szer. Benne a chinin- és vas nagy gyógyereje kiválóan érvényesül. Kis palack ára: 2 korona 80 fillér. Nagy palack ára: 4 korona.

Condurongó bor. Kiváló gyomorerősítő szer, finom fűszeres ízű, zson-gító, a gyomorra és belekre jótekonny hatást gyakorló gyógybor. Gyomorbetegek részére és ott, ahol a condurongó kéreg javulva van. Egy palack ára: 3 korona.

Pepsin bor. Egyesíti a pepszin és a sósav jó tulajdonságait és kiválóan alkalmas a most nehezen beszerezhető Acidol pepszin helyettesítésére. Gyenge emésztésnél igen ajánlható. Egy palack ára: 3 kor. 60 fillér.

Kapható a készítőnél:

1845

Rozsnyay Mátyás gyógy-szertárában Arad, Szabadság-tér.